

මහා සතිපට්ඨාන සූත්‍රය

සුඤ්ඤාන චේතනාව සාරථ මහා ස්ථවිර

මහා සතිපට්ඨාන සූත්‍රය

පූජ්‍ය චේරගොඩ සාරද මහා ස්ථවිර

සූත්‍ර දේශනාව
පාලි භාෂාවෙන්

සහ
පාලි / සිංහල භාෂා වලින්

ආසීමට QR කේතය ස්කෑන් කරන්න

පූජ්‍ය වේරගොඩ සාරද මහා ස්ථීරයන්
වහන්සේ සිය පියාණන් වන ජී. ඒ.
පොඩ්සිංහදිසෙණ උපාසක මහතාට
සහ, සිය මෑණියන් වන ජී. ජී. එමලේස්හාම
උපාසිකා මාතාවටත්

පූජ්‍ය වේරගොඩ සුනන්දා භික්ෂුණිය
සිය පියාණන් වන බී. ධම්පාස උපාසක
මහතා සහ, සිය මෑණියන් වන
එස්. ගුරුසිංහ උපාසිකා මාතාවටත්
පින් පිණිස මුද්‍රණය කර බෙදා හරින ලදි
06. 02. 2025

සබ්බ දාහං ධම්ම දාහං ජිනාති

පී. ඒ. පොඩ්සිංහදේවෙඳු උපාසක
මහත්මාණි,
පී. පී. එමලේස්හාමි උපාසිකා මාතාවණි,
ඔබට නිවන් සුව ලැබේවා.

සබ්බ දානං ධර්ම දානං ජිනාති

ඩී. ධර්මදාස උපාසක මහතා
14. 12. 1924 - 02. 07. 2003

එස්. ගුරුසිංහ උපාසිකා මාතාව
21. 02. 1929 - 30. 11. 2016

ඩී. ධර්මදාස උපාසක මහතාණනි,
එස්. ගුරුසිංහ උපාසිකා මාතාවනි
ඔබට නිවන් සුව ලැබේවා.

පටුන

මහා සතිපට්ඨාන සූත්ත	1
කායානුපස්සනා	3
ආනාපානසති පඛ්ඛ	3
ඉරියාපට්ඨ පඛ්ඛ	8
සම්පජ්ඣාදි පඛ්ඛ	10
පටික්ඛාල මහසිකාර පඛ්ඛ	12
ධාතු මහසිකාර පඛ්ඛ	16
නව සිවරීක පඛ්ඛ	18
වේදනානුපස්සනා	35
චිත්තානුපස්සනා	39
ධම්මානුපස්සනා	43
නිවරණ පඛ්ඛ	43
පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධ පඛ්ඛ	49
ජ අපීඤ්ඤානික ඛණ්ඩායතන පඛ්ඛ	53
සත්ත බොජ්ඣංග පඛ්ඛ	58
චතු සච්ච පඛ්ඛ	65
දුක්ඛ සච්ච	66
සමුදය සච්ච	76
නිරෝධ සච්ච	94
අරියෝ අට්ඨංගිකෝ මග්ගෝ	112
සතිපට්ඨාන සූත්ත පර්යේෂණ	120

මහා සතිපට්ඨාන සූත්තං

මහා සතිපට්ඨාන සූත්තය

නමෝ තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා
සම්බුද්ධස්ස

එවං මෙ සූතං

එකං සමයං භගවා කුරුඤ්ඤ විහරති කම්මාසධම්මං.
නාම කුරුඤං නිගමො තත්ත්වං භගවා භික්ඛූ
ආමන්තෙසි භික්ඛවොති හදන්තෙති තෙ භික්ඛූ
භගවතො පච්චස්සොසූං භගවා එතදවොච

මා විසිත් මෙසේ අසන ලදි.

එක් කලෙක බුදුරජාණන් වහන්සේ කුරු ප්‍රාසාදයෙහි වූ
කාල්මාෂ්‍යදම්ම නම් වූ කුරු රටවැස්සන් ගේ නියම් ගමෙහි
වැඩ වසන සේක. එකල්හි බුදුරජාණන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට
'මහණෙනි' යි ආමන්ත්‍රණය කළ සේක.

ඒ භික්ෂූහු 'පිත්ථත්ත වහන්ස' යයි බුදුරජාණන්ට පිළිවදන් දුන්හ.
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක.

එකායනො අයං භික්ඛවෙ මග්ගො සත්තානං
විසුද්ධියා සොක පරිද්දවානං සමතික්කමාය
දුක්ඛද්‍රෝමනස්සානං අත්ථඛිගමාය ඤායස්ස
අධිගමාය නිබ්බානස්ස සච්ඡිකිරියාය යදිදං
චත්තාරො සතිපට්ඨානා

කතමෙ චත්තාරො

මහණෙනි, සත්වයන්ගේ පිරිසිදු බව සඳහාද ශෝකය හා වැළපීම ඉක්මවීම සඳහා ද එකම මඟක් තිබේ. දුක් දොමනස් පහ කිරීම සඳහා ද න්‍යාය නම් වූ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය අවබෝධ කිරීම සඳහා ද නිවන අවබෝධ කිරීම සඳහා ද මේ සතර සතිපට්ඨානය (එම මාර්ගය වේ.)

කවර සතරක් ද?

**ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී විහරති
ආතාපී සම්පජානො සතිමා විනෙය්‍ය ලොකෙ
අභිජ්ඣාද්‍යොමනස්සං**

මහණෙනි, මේ සසුනෙහි භික්ෂුවක් (රූප) කයෙහි කය අනුව බලමින් (කායානුපස්සනා භාවනාවෙහි යෙදී) වාසය කරයි. චීර්යයෙන් නුවණින් හා සිතියෙන් යුතුව ලෝක නම් වූ ශරීරයෙහි දැඩි ලෝභය සහ දොමනස සංසිදුවා (වාසය කරයි.)

**වෙදනාසු වෙදනානුපස්සී විහරති ආතාපී
සම්පජානො සතිමා විනෙය්‍ය ලොකෙ
අභිජ්ඣාද්‍යොමනස්සං**

(සුව දුක් ආදී) වේදනාවන්හි වේදනා අනුව නැවත නැවත බලමින් (වේදනානුපස්සනා භාවනාවෙහි යෙදී) වාසය කරයි. චීර්යයෙන් නුවණින් හා සිතියෙන් යුතුව (වේදනා) ලෝකයෙහි දැඩි ලෝභය හා දොමනස සංසිදුවා (වාසය කරයි.)

**චිත්තෙ චිත්තානුපස්සී විහරති ආතාපී සම්පජානො
සතිමා විනෙය්‍ය ලොකෙ අභිජ්ඣාද්‍යොමනස්සං**

සිතෙහි සිත අනුව නැවත නැවත (චිත්තානුපස්සනා භාවනාවෙහි යෙදී) බලමින් වාසය කරයි. චීර්යයෙන් නුවණින්

හා සිතියෙන් යුතුව (ලෝක නම් වූ) සිතෙහි දැඩි ලෝභය හා ද්‍රෝණිකය දුරලා (වාසය කරයි.)

ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති ආනාපී සම්පජානො සතිමා විනයස් ලොකෙ අභිජ්ඣාද්‍රෝණිකය

(නිවරණාදි ධර්මයන්) හි එම (නිවරණාදි ධර්මයන්) නැවත නැවත බලමින් (ධම්මානුපස්සනා භාවනාවෙහි යෙදී) වාසය කරයි. විර්ෂයෙන් නුවණින් හා සිතියෙන් යුතුව ලෝක නම් වූ (නිවරණාදි ධර්මයන්හි) දැඩි ලෝභය හා ද්‍රෝණිකය දුරලා වාසය කරයි.

කායානුපස්සනා පඛිබ

ආනාපානසති

කට්ඨද්ව භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී විහරති

මහණෙනි, භික්ෂුව (රූප) කයෙහි කය නැවත නැවත බලමින් කෙසේ වාසය කෙරේ ද?

ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු අරුඤ්ඤාගතො වා රුක්ඛමුලගතො වා සුඤ්ඤාගාරගතො වා නිසීදති පල්ලඛිකං ආභූපිත්වා උජුං කායං පණ්ඩාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා

මහණෙනි, මේ සසුනෙහි භික්ෂුව වන සෙනසුනකට ගියේ හෝ රුක් මුල් සෙනසුනකට ගියේ හෝ ශුන්‍යාගාරයකට (ජනයාගෙන් හිස් තැනකට) ගියේ හෝ පලක් බැඳ හිඳි, කය සෘජු කොට පිහිටුවා හිඳියි. සිතිය (කර්මස්ථානයට) අරමුණු කොට පිහිටුවා (හිඳියි)

සො සතොව අස්සසති සතො පස්සසති

**දිඝං වා අස්සසන්නො දිඝං අස්සසාමී ති
පජානාති දිඝං වා පස්සසන්නො දිඝං
පස්සසාමී ති පජානාති**

හෙතෙම සිහි ඇතිවම ආශ්වාස කරයි. සිහි ඇතිවම
පුශ්වාස කරයි.

දීර්ඝ කොට හෝ ආශ්වාස කරන්නේ දීර්ඝ කොට ආශ්වාස
කරමිනි දැනගනි. දීර්ඝ කොට පුශ්වාස කරන්නේ හෝ දීර්ඝ
කොට පුශ්වාස කරමිනි දැනගනි.

**රස්සං වා අස්සසන්නො රස්සං අස්සසාමී ති
පජානාති රස්සං වා පස්සසන්නො රස්සං
පස්සසාමී ති පජානාති**

ලුහුඬු කොට හෝ ආශ්වාස කරන්නේ ලුහුඬු කොට ආශ්වාස
කරමිනි දැනගනි. ලුහුඬු කොට පුශ්වාස කරන්නේ
හෝ ලුහුඬු කොට පුශ්වාස කරමිනි දැනගනි.

**සබ්බකායපට්ඨංවෙදි අස්සසිස්සාමී ති සිත්ඛති
සබ්බකායපට්ඨංවෙදි පස්සසිස්සාමී ති සිත්ඛති**

සියලු ආශ්වාස පුශ්වාස කය පිළිබඳ වැටහෙන සුලුව,
ආශ්වාස කරමිනි අභ්‍යාස කරයි. සියලු ආශ්වාස පුශ්වාස
කය පිළිබඳ වැටහෙන සුලුව, පුශ්වාස කරමිනි අභ්‍යාස
කරයි.

**පස්සමිහයං කායසඛ්ඛාරං අස්සසිස්සාමී ති සිත්ඛති
පස්සමිහයං කායසඛ්ඛාරං පස්සසිස්සාමී ති සිත්ඛති**

කාය සංස්කාරය (ඕළාරික වූ හෙවත් ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස)
සංහිදුවා ගනිමින් ආශ්වාස කරමිනි අභ්‍යාස කරයි.

කාය සංස්කාරය (ඕළාරික වූ හෙවත් මහත් වූ ආශ්වාස
ප්‍රශ්වාස) සංහිදුවා ගනිමින් ප්‍රශ්වාස කරමිනි අභ්‍යාස කරයි.

**සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ දුක්ඛො භමකාරො වා
භමකාරන්තෙවාසී වා**

**දිඝං වා අඤ්ජන්තො දිඝං අඤ්ජාමි ති පජානාති
රස්සං වා අඤ්ජන්තො රස්සං අඤ්ජාමි ති
පජානාති**

මහණෙනි යම්සේ දුක්ඛ වූ ලියන වඩුවෙක් හෝ ලියන
වඩුවෙකු ගේ අත වැසියෙක් හෝ

දික් කොට අඳින්නේ හෝ දික් කොට අඳිමිනි
දැන ගනී. ලුහුඬු කොට අඳින්නේ හෝ ලුහුඬු කොට අඳිමිනි
දැන ගනී.

**ඵචමෙව ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු දිඝං වා
අස්සසන්තො දිඝං අස්සසාමි ති පජානාති දිඝං වා
පස්සසන්තො දිඝං පස්සසාමි ති පජානාති**

මහණෙනි මෙසේම භික්ෂුව දික් කොට ආශ්වාස කරන්නේ
හෝ දීර්ඝ කොට ආශ්වාස කරමිනි දැනගනී. දික් කොට
ප්‍රශ්වාස කරන්නේ හෝ දික් කොට ප්‍රශ්වාස කරමිනි
දැනගනී.

**රස්සං වා අස්සසන්තො රස්සං අස්සසාමි ති
පජානාති රස්සං වා පස්සසන්තො රස්සං
පස්සසාමි ති පජානාති**

ලුහුඬු කොට ආශ්වාස කරන්නේ හෝ ලුහුඬු කොට ආශ්වාස කරමිසි දැනගනි. ලුහුඬු කොට ප්‍රශ්වාස කරන්නේ හෝ ලුහුඬු කොට ප්‍රශ්වාස කරමිසි දැනගනි.

**සබ්බකායපට්ඨංවෙදි අස්සසිස්සාමි ති සික්ඛති
සබ්බකායපට්ඨංවෙදි පස්සසිස්සාමි ති සික්ඛති**

සියලු ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කය වැටහෙන සුලුව ආශ්වාස කරමිසි අභ්‍යාස කරයි. සියලු ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කය වැටහෙන සුලුව ප්‍රශ්වාස කරමිසි අභ්‍යාස කරයි.

**පස්සමිහයං කායසඛ්ඛාරං අස්සසිස්සාමි ති සික්ඛති
පස්සමිහයං කායසඛ්ඛාරං පස්සසිස්සාමි ති සික්ඛති**

කාය සංස්කාරය (මිළාරික ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස) සංහිදුවා ගනිමින් ආශ්වාස කරමිසි අභ්‍යාස කරයි. කාය සංස්කාරය (මිළාරික ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස) සංහිදුවා ගනිමින් ප්‍රශ්වාස කරමිසි අභ්‍යාස කරයි.

**ඉති අජීකඨත්තං වා කායෙ කායානුපස්සි විහරති
ඛනිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සි විහරති
අජීකඨත්තඛනිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සි විහරති**

මෙසේ තමන්ගේ (ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස නමැති) කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් (කාය ගතා සති භාවනාව වඩමින්) වාසය කරයි. අනුන් ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි. තමාගේ හෝ අනුන් ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**සමුදයධම්මානුපස්සි වා කායස්මිං විහරති
වයධම්මානුපස්සි වා කායස්මිං විහරති
සමුදයවයධම්මානුපස්සි වා කායස්මිං විහරති**

(ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කයෙහි) උත්පත්ති ස්වභාවය අනුව බලමින් හෝ වාසය කරයි. කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය බලමින් හෝ වාසය කරයි. කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය යන දෙකම හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**අත්ථි කායො ති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
හොති යාවදෙව ඤාණාමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය
අතිස්සිතො ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ
උපාදියති**

(ඒ යෝගාවචරයාට) ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කය ඇත්තේය යන සිතිය, ඵලඹ සිටී. (ඵසේ සිතිය ඵලඹීම) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිතිය වැඩීම සඳහා ද පවතී.

(හෙතෙම තණ්හාව දෘෂ්ටිය යන දෙකෙන්) අත්ථි වාසය කරයි. සත්ථි ලෝකයෙහි (රූපා දි) කිසිවක් (ආත්ම වශයෙන්) නොගනී.

**ඵචමිපි භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සි
විහරති**

මහණෙනි, මෙසේ ද මහණා තෙමේ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

චතු ඉරියාපට් පබ්බ

සතර කායික ඉරියව්

පුන ව පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු ගච්ඡන්තො
වා ගච්ඡමිති පජානාති, ධීතො වා ධීතොමිති ති
පජානාති, නිසින්නො වා නිසින්නොමිති ති
පජානාති, සයානො වා සයානොමිති ති පජානාති,
යථා යථා වා පනස්ස කායො පණිහිතො
හොති තථා තථා නං පජානාති.

මහණෙනි, නැවත ද මහණතෙම යන්නේ යමිසි කියා
දැනගනියි. සිටගෙන සිටියේ සිටගෙන සිටියෙමිසි දැනගනී.
නිදගෙන සිටියේ නිදගෙන සිටියෙමිසි දැනගනී. නිදන්නේ
නිදමිසි කියා දැනගනී. යම් යම් ඉරියව්වකින් ඔහුගේ ශරීරය
පිහිටුවන ලද්දේ නම්, ඒ ඒ පරිද්දෙන් ඒ කය දැනගනී.

ඉති අජීකඤ්ඤං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති
බහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති
අජීකඤ්ඤං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති

මෙසේ තමන්ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය
කරයි. අනුන් ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය
කරයි. තමන්ගේ හෝ අනුන් ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව
බලමින් වාසය කරයි.

සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති

කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය අනුව බලමින් හෝ වාසය කරයි. කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය අනුව බලමින් හෝ වාසය කරයි. කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය බලමින් හෝ වාසය කරයි.

**අත්ථි කායො ති වා පනස්ස සති පච්චපට්ඨිතා
හොති යාවදෙව ඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය
අනිස්සිතො ව විහරති න ව කිඤ්චි ලොකෙ
උපාදියති**

කය ඇත්තේය කියා හෝ ඔහුට සිතිය ඵලඹ සිටී. හුදෙක් ඤාණය දියුණු වීම සඳහා ද සිතිය වැඩිවීම සඳහා ද එය පවතී. ඔහු තණ්හාව හා දෘෂ්ටිය යන දෙකෙන් ඇත්ව වාසය කරයි. සත්ව ලෝකයෙහි කිසිවක් අල්වා නොගනී.

**ඵවමිපි ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී
විහරති**

මහණෙනි, මෙසේ ද මහණ තෙමේ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

සම්පජ්ඣාදි පබ්බතං

**පුන ච පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු අභික්ඛන්තෙ
පටික්ඛන්තෙ සම්පජානකාරී හොති**

මහණෙනි නැවත ද මහණනෙම ඉදිරියට යාමෙහි ද ආපසු
ඊමෙහි ද මනා ප්‍රඥාවෙන් යුක්තව ක්‍රියා කරයි.

ආලෝකිතෙ විලෝකිතෙ සම්පජානකාරී හොති

ඉදිරි පස බැලීමෙහි දී ද අනු දිසා බැලීමෙහි දී ද මනා
ප්‍රඥාවෙන් යුක්තව ක්‍රියා කරයි.

සම්මිඤ්ජිතෙ පසාරිතෙ සම්පජානකාරී හොති

අතපය හැකිලීමෙහි දී ද දිගු කිරීමෙහි දී ද මනා ප්‍රඥාවෙන්
යුක්තව ක්‍රියා කරයි.

සඛිඤාට්ඨත්තවිචරධාරණො සම්පජානකාරී හොති

දෙපට සිවුර පාත්‍රය සහ තනිපට සිවුර දැරීමෙහි දී ද මනා
ප්‍රඥාවෙන් යුක්තව ක්‍රියා කරයි.

**අසිතෙ පිතෙ බාසිතෙ සාසිතෙ සම්පජානකාරී
හොති**

අනුභව කිරීමෙහි දී ද පානය කිරීමෙහි දී ද
අතුරුපස ගැනීමෙහි දී ද රස විඳීමෙහි දී ද මනා ප්‍රඥාවෙන්
යුක්තව ක්‍රියා කරයි.

උච්චාරපස්සාවකම්මෙ සම්පජානකාරී හොති

මලමුත්‍ර කිරීමෙහි දී ද මනා ප්‍රඥාවෙන් යුක්තව ක්‍රියා කරයි.

**ගතෙ ධීතෙ නිසින්නෙ සුත්තෙ ජාගරිතෙ
භාසිතෙ තුණ්හිභාවෙ සමිපජානකාරී භොති**

යාමෙහි සිටගෙන සිටීමෙහි නිඳීමෙහි නිඳීමෙහි නොනිඳීමෙහි
කතා කිරීමෙහි දී ද සහ නිශ්ශබ්දව සිටීමෙහි දී ද මනා
ප්‍රඥාවෙන් යුක්තව ක්‍රියා කරයි.

**ඉති අජීකඛන්තං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති
ඛනිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති
අජීකඛන්තඛනිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති**

මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය
කරයි. අනුන් ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය
කරයි. තමාගේ හෝ අනුන් ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව
බලමින් වාසය කරයි.

**සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති**

කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය
කරයි. කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින්
වාසය කරයි. කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන
ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**අත්ථි කායො ති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
භොති යාවදෙව ඤාණාමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය
අනිස්සිතො ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ
උපාදියති**

ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිතිය ඵලඉ
සිටී. (ඵබ්ද සිතිය) හුදෙක් හුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිතිය

වැඩිම සඳහා ද පවතී. (ඔහු තණ්හා දිටීම් දෙකෙන්) දුරුවා
වාසය කරයි.(ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දි) කිසිවක් අල්වා
නොගනී.

එවමිපි භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී විහරති

මහණෙනි, මහණු තෙමෙ මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව
බලමින් වාසය කරයි.

පටික්කුලමනසිකාර පබ්බං

**පුන ච පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉමමෙව කායං උද්ධං
පාදතලා අධො කෙසමත්ථකා තචපරියන්තං පූරං
නානප්පකාරස්ස අසුචිනො පච්චවෙක්ඛති**

මහණෙනි නැවත ද මහණතෙම පාද තලයෙන් උඩ
හිස්මුදුනෙන් යට සම කෙලවර කොට ඇති නා නා ප්‍රකාර
අසුචියෙන් පිරී ඇති බව සිහි කර බලයි.

**අත්ථී ඉමස්මිං කායෙ කෙසා, ලොමා, නබා,
දන්තා, තචො, මංසං, නභාරු, අට්ඨී, අට්ඨිමිඤ්ජං,**

වක්කං, හදයං, යකනං, කිලොමකං, පිහකං,
පප්ඵාසං, අන්තං, අන්තගුණං, උදරියං, කර්ඨං,
මත්ථලුභිගං, පිත්තං, සෙම්භං, පුඛ්ඛො, ලොභිතං,
සෙදො, මෙදො, අස්සු, වසා, ඛෙදො,
සිඛිසාණිකා, ලසිකා, මුත්තන්ති

මේ ශරීරයෙහි (මෙහිම දේ) ඇත. කෙස්ස, ලොමිය,
නියපොතුය, දත්ය, සමය, මස්ස, නහරය, ඇටය, ඇට
මිදුලය, චකුගඩුය, හදවතය, අක්මාවය, දලඹුවය, බඩදිවය,
පපුමසය, බඩවැලය, අතුණුබහණය, (කුඩා බඩවැල),
නොදිරිස අහරය, අසුචිය, හිස්මොලය, පිතය, සෙමය,
සැරවය, රුධිරය, ඩහදියය, මේද තෙල්ය, කඳුලය, වුරුණු
තෙල්ය, කෙළය, සොටුය, සදම්මිදුලය, මුත්රය, (යන මේවායි)

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ උභතොමුඛා මුතොලි පුරා
නානාවිභිතස්ස ධකද්ධකස්ස සෙය්‍යථීදං

සාලිනං චිහිනං මුග්ගානං
මාසානං තිලානං තණ්ඩුලානං
තමෙනං චක්ඛුමා පුරිසො මුඛද්විත්වා
පච්චවෙක්ඛෙය්‍ය ඉමෙ සාලි ඉමෙ චිහි ඉමෙ මුග්ගා
ඉමෙ මාසා ඉමෙ තිලා ඉමෙ තණ්ඩුලා ති

මහණෙනි, යම්සේ දෙපසින් කටවල් දෙකක් ඇති මල්ලක් වේ
ද (ඒය) නානාප්‍රකාර ධාන්‍ය වලින් පුරවන ලද්දේ වේ.

ඒ මෙසේය. හැල්විය, අනෙකුත් වී වර්ගය, මුංය,
මෑය, තලය, සහල්ය, (යන මේවායි.) ඇස් ඇති පුරුෂයෙක්
ඒ මල්ල ලිහා බලා (මෙසේ) සිතන්නේය. මේ හැල්විය, මේ
අනෙකුත් විය, මේ මුං ය, මේ මෑය, මේ තලය, මේ සහල්ය
(යනුවෙනි)

**එවමෙව බො භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉමමෙව කායං
උද්ධං පාදතලා අධො කෙසමත්ථකා තවපරියන්තං
පුරං නානප්පකාරස්ස අසුවිනො පච්චවෙක්ඛති**

මහණෙනි මෙසේම මහණතෙම පාද තලයෙන් උඩ
නිස්මුදුනෙන් යට සම කෙලවර කොට ඇති මේ ශරීරයම නා
නා ප්‍රකාර අසුවියෙන් පිරී ඇති බව සිති කර බලයි.

**අත්ථී ඉමස්මිං කායෙ කෙසා ලොමා නබා
දන්තා තවො මංසං නහාරු අට්ඨී අට්ඨිමිඤ්ජා
වක්කං හදයං යකනං කිලොමකං පිහකං පප්ඵාසං
අන්තං අන්තගුණං උදරියං කර්සං මත්ථලුඛිතං
පිත්තං සෙමිහං පුබ්බො ලොහිතං සෙදො මෙදො
අස්ස වසා බෙදො සිඛිඝාණිකා ලසිකා මුත්තන්ති**

මේ ශරීරයෙහි (මෙනම් දේ) ඇත. කෙස්ස, ලොමිය,
නියපොතුය, දන්ය, සමය, මස්ස, නහරය, ඇටය, ඇට
මිදුලය, වකුගඩුය, හදවතය, අක්මාවය, දලඹුවය, බඩදිවය,
පපුමසය, බඩවැලය, අතුණුබහණිය, (කුඩා බඩවැල),
නොදිරිඳු අහරය, අසුවිය, නිස්මොලය, පිතය, සෙමය,
සැරවය, රුධිරය, ඩහදියය, මේද තෙල්ය, කඳුලය, වුරුණු
තෙල්ය, කෙළය, සොටුය, සදම්දුලය, මුත්‍රය, (යන මේවායි)

**ඉති අජීකිත්තං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති
බහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති
අජීකිත්තබහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති**

මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය
කරයි. අනුන් ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය
කරයි. තමාගේ හෝ අනුන් ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව
බලමින් වාසය කරයි.

**සමුදයාධිමතානුපස්සි වා කායස්මිං විහරති
වයාධිමතානුපස්සි වා කායස්මිං විහරති
සමුදයවයාධිමතානුපස්සි වා කායස්මිං විහරති**

කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**අත්ථි කායො ති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
හොති යාවදෙව ඤාණාමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය
අනිස්සිනො ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ
උපාදියති**

ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිතිය එළඹ සිටී. (එබඳු සිතිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිතිය වැඩිම සඳහා ද පවතී. (ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව වාසය කරයි. (ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දි) කිසිවක් අල්වා නොගනී.

**එවමිපි භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සි
විහරති**

මහණෙනි, මහණු තෙම මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

ධාතු මහසිකාර පඬිබ

**පුන ව පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉමමෙව කායං
යථාඨිතං යථාපණිහිතං ධාතුසො පච්චවෙක්ඛති**

මහණෙනි, නැවත ද මහණනෙම මේ ශරීරය යම් සේ
පිහිටියේ ද යම් සේ පිහිටුවන ලද ද (එසේ) ධාතු වශයෙන්
මෙනෙහි කර බලයි.

**අත්ථි ඉමස්මිං කායෙ පඨවි ධාතු ආපොධාතු
තෙජොධාතු වායොධාතු ති**

මේ ශරීරයෙහි පඨවි ධාතුය, ආපෝ ධාතුය, තේජෝ ධාතුය,
වායෝ ධාතුය (යන මේවා ඇත.)

**සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ දුක්ඛො ගොඤ්ඤානකො වා
ගොඤ්ඤානකන්තෙවාසී වා ගාවිං වධිත්වා
වාතුම්මහාපටෙ බිලසො පටිච්ඡපිත්වා නිසින්නො
අස්ස**

මහණෙනි, යම්සේ දුක්ඛ වූ ගවයන් මරන්නෙක් හෝ ඔහුගේ
අත වැසියෙක් හෝ ගවදෙනක මරා කොටස් වශයෙන් වෙන්
කොට සතර මං සන්ධියක තබාගෙන හුන්නේ වේ ද

**එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉමමෙව කායං
යථාඨිතං යථාපණිහිතං ධාතුසො පච්චවෙක්ඛති**

මහණෙනි එපරිද්දෙන්ම මහණනෙම මේ ශරීරය යම් සේ
පිහිටියේ ද යම්සේ පිහිටුවන ලද ද (එසේ) ධාතු වශයෙන්
මෙනෙහි කර බලයි.

**අත්ථි ඉමස්මිං කායෙ පඨවි ධාතු ආපොධාතු
තෙජොධාතු වායොධාතු ති**

මේ කයෙහි පඨවි ධාතුව, ආපෝ ධාතුව, තේජෝ ධාතුව,
වායෝ ධාතුව යන මේවා ඇත. (යනුවෙනි)

**ඉති අජීකඨන්තං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති
බහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති
අජීකඨන්තබහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති**

මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය
කරයි. අනුන් ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය
කරයි. තමාගේ හෝ අනුන් ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව
බලමින් වාසය කරයි.

**සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති**

කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය
කරයි. කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින්
වාසය කරයි. කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන
ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**අත්ථි කායො ති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
හොති යාවදෙව ඤාණාමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය
අනිස්සිතො ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ
උපාදියති**

ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිතිය ඵලඔ
සිටී. (ඵබඳ සිතිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිතිය
වැඩීම සඳහා ද පවතී. (ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව

වාසය කරයි.(ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දි) කිසිවක් අල්වා නොගනී.

**එවමිපි හික්ඛවෙ හික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී
චිහරති**

මහණෙනි, මහණු තෙමේ මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව
බලමින් වාසය කරයි.

නව සිව්ථික පබ්බ

**පුන ව පරං හික්ඛවෙ හික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය
සරීරං සිව්ථිකාය ජඤ්චිතං**

මහණෙනි නැවත ද මහණුතෙම මළ සිරුරක් දක්නේ වේ ද
(එය සොහොනෙහි නැර දමන ලද්දක් වෙයි.)

**ඵකාහමතං වා ද්විභමතං වා තිභමතං වා
උද්ධුමාතකං විහිලකං විපුබ්බකජාතං**

(එය) මැරී එක් දවසක් ඉක්ම ගියේ හෝ වේ. දෙ දවසක්
ඉක්ම ගියේ හෝ වේ. තුන් දවසක් ඉක්ම ගියේ හෝ වේ.

ඉඳිමුණෝ හෝ වේ. නිල්ව ගියේ හෝ වේ. සැරව ගලන්නේ හෝ වේ.

**සො ඉමමෙව කායං උපසංහරති අයම්පි බො
කායො එවං ධම්මො එවං භාවි එතං අනතීතො ති**

ඒ මහණනෙම මේ මළ සිරුරම (තම සිරුර සමග) සමාන කර බලන්නේ මේ (මාගේ) සිරුර ද, මෙබඳු ස්වභාවය ඇත්තේ ය. මෙසේ වන සුලුය. මේ ස්වභාවය නොඉක්මවන ලද්දේය. (යනුවෙනි)

**ඉති අජීකඨන්තං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති
ඛිඤ්ඨා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති
අජීකඨන්තඛිඤ්ඨා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති**

මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි. අනුන් ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි. තමාගේ හෝ අනුන් ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති**

කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**අත්ථී කායො ති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
හොති යාවදෙව ඤාණාමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය**

අනිස්සිකො ව විහරති න ව කිඤ්චි ලොකෙ උපාදියති

ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිතිය එළඹ
සිටී. (එබඳු සිතිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිතිය
වැඩිම සඳහා ද පවතී. (ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව
වාසය කරයි. (ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දි) කිසිවක් අල්වා
නොගනී.

එවමිපි බො භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී විහරති

මහණෙනි, මහණ තෙමේ මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව
බලමින් වාසය කරයි.

□□□□□□□□

පුන ව පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය සර්‍රං සිවථිකාය ජඛිඛිතං

මහණෙනි නැවත ද මහණතෙමේ යම්සේ මළ සිරුරක් දැකී ද
එය සොහොනෙහි හැර දමන ලද්දක් වේ.

**කාකෙහි වා බජ්ජමානං, ගිජ්ඣෙහි වා බජ්ජමානං,
කුලලෙහි වා බජ්ජමානං, සුවානෙහි වා බජ්ජමානං,
සිගාලෙහි වා බජ්ජමානං, විවිධෙහි වා
පාණකජාතෙහි බජ්ජමානං.**

එය කපුටන් විසින් හෝ කනු ලැබේ. ගිජුලිහිණියන් විසින්
හෝ කනු ලැබේ. උකුස්සන් විසින් හෝ කනු ලැබේ.
සුනඛයන් විසින් හෝ කනු ලැබේ. සිවලුන් විසින් හෝ
කනු ලැබේ. විවිධ වූ සතුන් විසින් හෝ කනු ලැබේ.

**සො ඉමමෙව කායං උපසංහරති අයම්පි ඛො
කායො එවං ධම්මො එවංභාවි එතං අනතීතො ති**

ඒ මහණනෙම මේ මළ සිරුර (තම සිරුර සමග) සමාන කර
බලන්නේ මේ (මාගේ) සිරුර ද, මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේ ය.
මෙසේ වන සුළුය. මේ ස්වභාවය නොඉක්මවන ලද්දේය.
(යනුවෙනි)

**ඉති අජීකඛන්තං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති
බහිද්දිං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති
අජීකඛන්තබහිද්දිං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති**

මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය
කරයි. අනුන් ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය
කරයි. තමාගේ හෝ අනුන් ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව
බලමින් වාසය කරයි.

**සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති**

කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය
කරයි. කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින්
වාසය කරයි. කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන
ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**අත්ථි කායො ති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
හොති යාවදෙව ඤාණාමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය
අනිස්සිතො ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ
උපාදියති**

ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිතිය එළඹ සිටී. (එබඳු සිතිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිතිය වැඩිම සඳහා ද පවතී. (ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුවා සය කරයි. (ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දි) කිසිවක් අල්වා නොගනී.

එවමිපි බො භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී විහරති

මහණෙනි, මහණු තෙම මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

□□□□□□□□□□

පුන ව පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය සර්ථං සීවරීකාය පඨිඨිතං

මහණෙනි නැවත ද මහණතෙම යම්සේ මළ සිරුරක් දකින්නේ ද එය සොහොනෙහි දමන ලද එකකි.

අට්ඨිසඛිබලිකං සමංසලොභිතං නහාරු සම්බන්ධං

(එය) ඇටසැකිල්ලක් බවට පත් වූ ලේ මස් සහිත වූ නහර වලින් බැඳුනා වූ (මළ සිරුරක් වේ.)

සො ඉමමෙව කායං උපසංහරති අයමිපි බො කායො එවං ධම්මො එවංභාවි එතං අනතීතො ති

ඒ මහණතෙම (නමාගේ) මේ ශරීරය (මළ සිරුර හා) සමාන කර බලයි. මේ මාගේ ශරීරය ද, මේ ස්වභාවය ඇත්තේ ය. මෙසේ වන සුළුය. මේ ස්වභාවය නොයික්ම වූයේ වේ. (යනුවෙනි)

**ඉති අජීකර්තං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති
බහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති
අජීකර්තබහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති**

මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි. අනුන් ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි. තමාගේ හෝ අනුන් ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති**

කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**අත්ථි කායො ති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
හොති යාවදෙව ඤාණාමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය
අනිස්සිතො ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ
උපාදියති**

ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිතිය ඵලදායී සිටී. (ඵබඳ සිතිය) නුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිතිය වැඩිම සඳහා ද පවතී. (ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව වාසය කරයි. (ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දි) කිසිවක් අල්වා නොගනී.

**ඵචමිපි ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී
විහරති**

මහණෙනි, මහණ නෙම මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව
බලමින් වාසය කරයි.

□□□□□□□□□□

**පුන ව පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය
සරීරං සිවථිකාය ජඛිඛිතං**

මහණෙනි නැවත ද මහණනෙමේ යම්සේ මළ සිරුරක්
දක්නේ ද එය සොහොනෙහි දමන ලද එකක් වේ.

**අට්ඨිසඛිබලිකං නිමිමංසලොභිතමක්ඛිතං නහාරු
සම්බන්ධං**

(එය) ඇටසැකිල්ලක් බවට පත් වූ මස් නැති ලෙසින්
වැකුණු නහර වලින් බැඳුනේ (වේ.)

**සො ඉමමෙව කායං උපසංහරති අයම්පි ඛො
කායො එවං ධම්මො එවංභාවි එතං අනතීතො ති**

ඒ මහණනෙම තම ශරීරය ද ඒ මළ සිරුර හා මෙසේ සසඳා
බලයි. මේ මගේ සිරුර ද, මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේ ය.
මෙසේ වන සුලුය. මේ ස්වභාවය නොයික්මවන ලද්දේය
(යනුවෙනි.)

**ඉති අජීඛන්තං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති
බහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති
අජීඛන්තබහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති**

මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය
කරයි. අනුන් ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය
කරයි. තමාගේ හෝ අනුන් ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව
බලමින් වාසය කරයි.

**සමුදයාධිමතානුපස්සි වා කායස්මිං විහරති
වයාධිමතානුපස්සි වා කායස්මිං විහරති
සමුදයවයාධිමතානුපස්සි වා කායස්මිං විහරති**

කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**අත්ථි කායො ති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
හොති යාවදෙව ඤාණාමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය
අනිස්සිතො ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ
උපාදියති**

ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිතිය එළඹ සිටී. (එබඳු සිතිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිතිය වැඩිම සඳහා ද පවතී. (ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව වාසය කරයි. (ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දි) කිසිවක් අල්වා නොගනී.

**එවමිපි ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සි
විහරති**

මහණෙනි, මහණු තෙම මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

□□□□□□□□□□

**පුන ච පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය
සරීරං සිවථිකාය ජඛිඛිතං**

මහණෙනි නැවත ද මහණතෙමේ යම්සේ මළ සිරුරක් දක්නේ ද එය සොහොනෙහි දමන ලද එකක් වේ.

අට්ඨිසඛිබලිකං අපගතමංසලොභිතං නභාරු සම්බන්ධං

(එය) ඇටසැකිල්ලක් බවට පත් වූ මස් ලේ දෙකෙන් පහවූ නහර වලින් බැඳුනේ (වේ.)

සො ඉමමෙව කායං උපසංහරති අයම්පි ඛො කායො එවං ධම්මො එවංභාවි එතං අනතීතො ති

ඒ මහණතෙම තම ශරීරය මළ සිරුර හා සසඳා බලයි. මේ මගේ සිරුර ද, මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේ ය. මෙසේ වන සුළුය. මේ ස්වභාවය නොයික්මවන ලද්දේය (යනුවෙනි.)

ඉති අජීඛන්තං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති බහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති අජීඛන්තබහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති

මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි. අනුන් ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි. තමාගේ හෝ අනුන් ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති

කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**අත්ථි කායො ති වා පහස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
හොති යාවදෙව ඤාණාමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය
අතිස්සිතො ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ
උපාදියති**

ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිතිය එළඹ
සිටී. (එබඳු සිතිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිතිය
වැඩීම සඳහා ද පවතී. (ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව
වාසය කරයි. (ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දි) කිසිවක් අල්වා
නොගනී.

**එවම්පි ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී
විහරති**

මහණෙනි, මහණු තෙමේ මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව
බලමින් වාසය කරයි.

□□□□□□□□□□

**පුන ච පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය
සරීරං සිවථිකාය ඡඩ්ඛිතං**

මහණෙනි නැවත ද මහණුතෙමේ යම්සේ මළ සිරුරක්
දකින්නේ ද එය සොහොනෙහි දමන ලද එකක් වේ.

**අට්ඨිකානි අපගත නහාරු සම්බන්ධානි දිසා
විදිසාසු වික්ඛිත්තානි**

එය ඇට ගොඩක් බවට පත් වූ, පහවූ නහර බැඳුම් ඇති
දිසා අනු දිසාවන් හි විහිදුනා වූ ඇට ඇති (මළ සිරුරක්
වේ.)

අඤ්ඤෙහ නත්ථට්ඨිකං, අඤ්ඤෙහ පාදට්ඨිකං,

(එනි) අත් ඇට එක දිසාවකය. පා ඇට එක දිසාවකය.

අඤ්ඤාන පඞ්ඤාධර්මය, අඤ්ඤාන උපරිධර්මය,
කෙණ්ඩා ඇට එක දිසාවකය. කලවා ඇට එක දිසාවකය.

අඤ්ඤාන කට්ඨිකය, අඤ්ඤාන
පිට්ඨිකණ්ටකට්ඨිකය,
උකුල් ඇට එක දිසාවකය. පිට කටු ඇට එක දිසාවකය.

අඤ්ඤාන චාසුකට්ඨිකය, අඤ්ඤාන උර්ධ්වකය,
ඉල ඇට එක දිසාවකය. පපු ඇට එක දිසාවකය.

අඤ්ඤාන බාහුර්ධ්වකය, අඤ්ඤාන අංසර්ධ්වකය,
බාහු ඇට එක දිසාවකය. උරහිස් ඇට එක දිසාවකය.

අඤ්ඤාන ගිවර්ධ්වකය, අඤ්ඤාන හනුර්ධ්වකය,
උගුරු ඇට එක දිසාවකය. හකු ඇට එක දිසාවකය.

අඤ්ඤාන දන්තර්ධ්වකය, අඤ්ඤාන සීසකවාහය.
දත් එක දිසාවකය. හිස් කබල එක දිසාවකය.

සො ඉමමෙව කායං උපසංහරති අයම්පි ඛො
කායො එවං ධම්මො එවංභාවි එතං අනතීතො ති

ඒ මහණනෙම තම ශරීරය ද ඒ මළ සිරුර හා මෙසේ සසඳා
බලයි. මේ මගේ සිරුර ද, මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේ ය.
මෙසේ වන සුලුය. මේ ස්වභාවය නොයික්මවන ලද්දේය
(යනුවෙනි.)

ඉති අජ්ඣත්තං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති
බහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති
අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති

මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි. අනුන් ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි. තමාගේ හෝ අනුන් ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති
වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති**

කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**අත්ථි කායො ති වා පහස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
හොති යාවදෙව ඤාණාමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය
අනිස්සිතො ව විහරති න ව කිඤ්චි ලොකෙ
උපාදියති**

ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිතිය ඵලදී සිටී. (ඵබඳ සිතිය) නුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිතිය වැඩීම සඳහා ද පවතී. (ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව වාසය කරයි. (ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දි) කිසිවක් අල්වා නොගනී.

**ඵවමිපි ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී
විහරති**

මහණෙනි, මහණු තෙම මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

□□□□□□□□□□

**පුන ව පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය
සරීරං සිවථිකාය ජඛිඛිතං**

මහණෙනි නැවත ද මහණනෙමේ යම්සේ මළ සිරුරක්
දකින්නේ ද එය සොහොනෙහි දමන ලද එකක් වේ.

අට්ඨිකානි සෙතානි සඛිබ්බණ්ණුපනිහානි

එය ඇට ගොඩක් බවට පත් වූ, (එය) හක් ගෙඩියක්
සෙයින් සුදු පැහැයෙන් යුක්ත වේ.

**සො ඉමමෙව කායං උපසංහරති අයමිපි ඛො
කායො එවං ධම්මො එවංභාවි එතං අනතීතො ති**

ඒ මහණනෙම තෙම ශරීරය ද ඒ මළ සිරුර හා මෙසේ
සසඳා බලයි. මාගේ සිරුර ද, මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේ ය.
මෙසේ වන සුලුය. මේ ස්වභාවය නොයික්මවන ලද්දේය
(යනුවෙනි.)

**ඉති අජීඛන්තං වා කායෙ කායානුපස්සි විහරති
බහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සි විහරති
අජීඛන්තබහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සි විහරති**

මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය
කරයි. අනුන් ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය
කරයි. තමාගේ හෝ අනුන් ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව
බලමින් වාසය කරයි.

**සමුදයධම්මානුපස්සි වා කායස්මිං විහරති
වයධම්මානුපස්සි වා කායස්මිං විහරති
සමුදයවයධම්මානුපස්සි වා කායස්මිං විහරති**

කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**අත්ථි කායො ති වා පනස්ස සති පච්චපට්ඨිතා
හොති යාවදෙව ඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය
අනිස්සිතො ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ
උපාදියති**

ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිතිය එළඹ සිටී. (එබඳු සිතිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිතිය වැඩිම සඳහා ද පවතී. (ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව වාසය කරයි. (ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දි) කිසිවක් අල්වා නොගනී.

**එවමපි ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සි
විහරති**

මහණෙනි, මහණු තෙමේ මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

□□□□□□□□□□

**පුන ච පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය
සරීරං සිව්ථිකාය ඡඩ්ඛිතං**

මහණෙනි නැවත ද මහණුතෙමේ යම්සේ මළ සිරුරක් දකින්නේ ද එය සොහොනෙහි දමන ලද එකක් වේ.

අට්ඨිකානි පුඤ්ජකිතානි තෙරොවස්සිකානි

ඇට ගොඩක් බවට පත් වූ, (එය) ගොඩ ගැසුණු ඇට ඇති
අවුරුදු ගණනක් පැරණි වූ (මළ සිරුරක් වේ.)

**සො ඉමමෙව කායං උපසංහරති අයමිඨි බො
කායො එවං ධම්මො එවංභාවි එතං අනතීතො ති**

ඒ මහණනෙම තම ශරීරය ද ඒ මළ සිරුර හා මෙසේ සසඳා
බලයි. මාගේ සිරුර ද, මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේ ය. මෙසේ
වන සුලුය. මේ ස්වභාවය නොයික්මවන ලද්දේය (යනුවෙනි.)

**ඉති අජීකිත්තං වා කායෙ කායානුපස්සි විහරති
බහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සි විහරති
අජීකිත්තබහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සි විහරති**

මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය
කරයි. අනුන් ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය
කරයි. තමාගේ හෝ අනුන් ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව
බලමින් වාසය කරයි.

**සමුදයධම්මානුපස්සි වා කායස්මිං විහරති
වයධම්මානුපස්සි වා කායස්මිං විහරති
සමුදයවයධම්මානුපස්සි වා කායස්මිං විහරති**

කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය
කරයි. කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින්
වාසය කරයි. කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන
ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**අත්ථි කායො ති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
හොති යාවදෙව ඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය
අනිස්සිතො ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ
උපාදියති**

ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිතිය එළඹ සිටී. (එබඳු සිතිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිතිය වැඩිම සඳහා ද පවතී. (ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුවා සය කරයි. (ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දි) කිසිවක් අල්වා නොගනී.

එවමිපි බො භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී විහරති

මහණෙනි, මහණු තෙමේ මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

□□□□□□□□□□

පුන ව පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය සර්ථං සීවරීකාය පඨිඨිතං

මහණෙනි නැවත ද මහණුතෙමේ යම්සේ මළ සිරුරක් දකින්නේ ද එය සොහොනෙහි දමන ලද එකක් වේ.

අට්ඨිකානි පුතීති චුණ්ණකජාතානි

(එනි) ඇට කුණු වී ගොස් කුඩු බවට පත් වූයේ වේ.

සො ඉමමෙව කායං උපසංහරති අයමිපි බො කායො එවං ධම්මො එවංභාවි එතං අනතීතො ති

ඒ මහණුතෙමේ තම ශරීරය ද ඒ මළ සිරුර හා මෙසේ සසඳා බලයි. මගේ සිරුර ද, මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේ ය. මෙසේ වන සුලුය. මේ ස්වභාවය නොයික්මවන ලද්දේය (යනුවෙනි.)

ඉති අජීකඨන්තං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති බතිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති

අපීඨත්තබ්භිද්දා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති

මෙසේ තමාගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි. අනුන් ගේ කයෙහි හෝ කය අනුව බලමින් වාසය කරයි. තමාගේ හෝ අනුන් ගේ හෝ කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති

කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. කයෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. කයෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

අත්ථි කායො ති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හොති යාවදෙව ඤාණාමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය අනිස්සිතො ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ උපාදියති

ඒ යෝගාවචරයාට කය ඇත්තේය කියා හෝ සිතිය එළඹ සිටී. (එබඳු සිතිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිතිය වැඩිම සඳහා ද පවතී. (ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන්) දුරුව වාසය කරයි. (ඔහු) ලෝකයෙහි (රූපා දි) කිසිවක් අල්වා නොගනී.

එවම්පි බො භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී විහරති

මහණෙනි, මහණු තෙම මෙසේ ද කයෙහි කය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

වේදනානුපස්සනා

**කට්ඨද්ව භික්ඛවෙ භික්ඛු වේදනාසු වේදනානුපස්සී
විහරති**

මහණෙනි මහණනෙම (සැප ආදී) වේදනාවන් කෙරෙහි
වේදනාවන් අනුව බලන සුලුව කෙසේ නම් වාසය කෙරේ ද?

**ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු සුඛං වේදනං වේදියමානො
සුඛං වේදනං වේදියාමීති පජානාති**

මහණෙනි මේ සසුනෙහි භික්ෂු නෙම

සැප වේදනාවක් විඳින විට මම සැප වේදනාවක් විඳිමි
දැන ගනි.

**දුක්ඛං වේදනං වේදියමානො දුක්ඛං වේදනං
වේදියාමීති පජානාති**

දුක් වේදනාවක් විඳින විට මම දුක් වේදනාවක් විඳිමි
දැන ගනි.

**අදුක්ඛමසුඛං වේදනං වේදියමානො අදුක්ඛමසුඛං
වේදනං වේදියාමීති පජානාති**

දුක් සැපත් නොවන වේදනාවක් විඳින විට මම මැදුනත්
වේදනාවක් විඳිමි දැන ගනි.

**සාමිසං වා සුඛං වේදනං වේදියමානො සාමිසං
සුඛං වේදනං වේදියාමී ති පජානාති**

පස්කම් පිළිබඳ සැප වේදනාවක් විඳින විට පස්කම් පිළිබඳ සැප වේදනාවක් විඳිමිසි දැන ගනී.

නිරාමිසං වා සුඛං වේදනං වේදියමානො නිරාමිසං සුඛං වේදනං වේදියාමී ති පජානාති

පස්කම් සුවයෙන් ඉවත් වීම පිළිබඳව වේදනාවක් විඳින විට පස්කම් සැපයෙන් ඉවත් වීම පිළිබඳව වේදනාවක් විඳිමිසි දැන ගනී.

සාමිසං වා දුක්ඛං වේදනං වේදියමානො සාමිසං දුක්ඛං වේදනං වේදියාමී ති පජානාති

පස්කම් පිළිබඳ දුක් වේදනාවක් විඳින විට පස්කම් පිළිබඳව දුක් වේදනාවක් විඳිමිසි දැන ගනී.

නිරාමිසං වා දුක්ඛං වේදනං වේදියමානො නිරාමිසං දුක්ඛං වේදනං වේදියාමී ති පජානාති

පස්කම් සැපයෙන් ඉවත් වීම පිළිබඳව දුක් වේදනාවක් විඳින විට පස්කම් සැපයෙන් ඉවත් වීම පිළිබඳව දුක් වේදනාවක් විඳිමිසි දැන ගනී.

සාමිසං වා අදුක්ඛමසුඛං වේදනං වේදියමානො සාමිසං අදුක්ඛමසුඛං වේදනං වේදියාමී ති පජානාති

පස්කම් පිළිබඳ මැදහත් වේදනාවක් විඳින විට පස්කම් පිළිබඳ මැදහත් වේදනාවක් විඳිමිසි දැන ගනී.

නිරාමිසං වා අදුක්ඛමසුඛං වේදනං වේදියමානො නිරාමිසං අදුක්ඛමසුඛං වේදනං වේදියාමී ති පජානාති

පස්කම් සැපයෙත් ඉවත් වීම පිළිබඳව මැදහත් වේදනාවක් විඳින විට පස්කම් සැපයෙත් ඉවත් වීම පිළිබඳ මැදහත් වේදනාවක් විඳීමයි දැන ගනී.

**ඉති අජීකධත්තං වා වේදනාසු වේදනානුපස්සී
විහරති ඛනිද්ධා වා වේදනාසු වේදනානුපස්සී
විහරති අජීකධත්තඛනිද්ධා වා වේදනාසු
වේදනානුපස්සී විහරති**

මෙසේ තමා පිළිබඳ වේදනාවන් කෙරෙහි හෝ වේදනාවන් අනුව බලමින් වාසය කරයි. අනුන් පිළිබඳ වේදනාවන් කෙරෙහි හෝ වේදනාවන් අනුව බලමින් වාසය කරයි. තමා හෝ අනුන් පිළිබඳ වේදනාවන් කෙරෙහි හෝ වේදනාවන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**සමුදයධම්මානුපස්සී වා වේදනාසු විහරති
වයධම්මානුපස්සී වා වේදනාසු විහරති
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා වේදනාසු විහරති**

වේදනා පිළිබඳ උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව දකිමින් වාසය කරයි. වේදනාවන් කෙරෙහි විනාශ වන ස්වභාවය හෝ බලමින් වාසය කරයි. වේදනාවන් කෙරෙහි උත්පත්ති සහ විනාශ වන ස්වභාවය මෙනෙහි කරමින් වාසය කරයි.

**අත්ථී වේදනා ති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
හොති යාවදෙව ඤාණමත්තාය පටිස්සතිමත්තාය
අනිස්සිතො ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ
උපාදියති**

වේදනාව ඇත්තේය කියා හෝ ඔහුට සිතිය ඵලඹ සිටියි. (ඒ සිතිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු වීම සඳහා ද සිතිය වැඩිවීම

සඳහා ද පවතී. ඒ මහණතෙම තණ්හා දිට්ඨි වලින් දුරුව
වාසය කරයි. ඔහු සන්ච ලෝකයෙහි රූපාදි කිසිවක් අල්වා
නොගනී.

**එවං ඛො භික්ඛවේ භික්ඛු වේදනාසු වේදනානුපස්සී
විහරති**

මහණෙනි, මෙසේ මහණ තෙම වේදනාවන් හි වේදනාවන්
අනුව බලමින් වාසය කරයි.

විත්තානුපස්සනා

**කට්ඨද්ව භික්ඛවෙ භික්ඛු විත්තේ විත්තානුපස්සි
විහරති**

මහණෙනි මහණතෙම කෙසේ නම්, සිතෙහි සිත අනුව
බලමින් වාසය කෙරේ ද?

**ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සරාගං වා චිත්තං සරාගං
චිත්තන්ති පජානාති විතරාගං වා චිත්තං විතරාගං
චිත්තන්ති පජානාති**

මහණෙනි මේ සසුනෙහි මහණතෙම, රාග සහගත සිත හෝ
රාග සහගත සිත යයි දැනගනී. පහවූ රාග ඇති සිත හෝ
පහවූ රාග ඇති සිත යැයි දැන ගනී.

**සද්දොසං වා චිත්තං සද්දොසං චිත්තන්ති පජානාති
විතද්දොසං වා චිත්තං විතද්දොසං චිත්තන්ති
පජානාති**

ද්වේශ සහගත සිත හෝ ද්වේශ සහගත සිත යයි දැනගනී.
ද්වේශ රහිත සිත හෝ ද්වේශ රහිත සිත යැයි දැන ගනී.

**සමොහං වා චිත්තං සමොහං චිත්තන්ති පජානාති
විතමොහං වා චිත්තං විතමොහං චිත්තන්ති
පජානාති**

මෝහ සහගත සිත හෝ මෝහ සහගත සිත යයි දැනගනී.
මෝහ රහිත සිත හෝ මෝහ රහිත සිත යැයි දැන ගනී.

**සඩ්ධිත්තං වා චිත්තං සඩ්ධිත්තං චිත්තන්ති
පජානාති වික්ඛිත්තං වා චිත්තං වික්ඛිත්තං
චිත්තන්ති පජානාති**

හැකිලුණා වූ සිත හෝ හැකිලුණා වූ සිත යයි දැනගනී.
විසිර පවත්නා සිත හෝ විසිර පවත්නා සිත යැයි දැන ගනී.

**මහග්ගතං වා චිත්තං මහග්ගතං චිත්තන්ති
පජානාති අමහග්ගතං වා චිත්තං අමහග්ගතං
චිත්තන්ති පජානාති**

මහත්ඛෙවට ගියා වූ සිත හෝ මහත්ඛෙවට ගියා වූ සිත යයි
දැනගනී. මහත්ඛෙවට නොගියා වූ සිත හෝ මහත්ඛෙවට
නොගියා වූ සිත යැයි දැන ගනී.

**සදුත්තරං වා චිත්තං සදුත්තරං චිත්තන්ති
පජානාති අනුත්තරං වා චිත්තං අනුත්තරං
චිත්තන්ති පජානාති**

උතුරු සහිත සිත (කාමාවචර සිත) හෝ උතුරු සහිත සිත
යයි දැනගනී. අනුත්තර වූ සිත හෝ (රූපාවචර,
අරූපාවචර සිත) අනුත්තර සිත යයි දැනගනී.

**සමාහිතං වා චිත්තං සමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති
අසමාහිතං වා චිත්තං අසමාහිතං චිත්තන්ති
පජානාති**

එකඟ වූ සිත හෝ එකඟ වූ සිත යයි දැනගනී. එකඟ
නොවූ සිත හෝ එකඟ නොවූ සිත යයි දැනගනී.

**විමුක්තං වා චිත්තං විමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති
අවිමුක්තං වා චිත්තං අවිමුක්තං චිත්තන්ති
පජානාති**

මිදුණු සිත හෝ මිදුණු සිත යයි දැනගනි. නොමිදුණු සිත
හෝ නොමිදුණු සිත යයි දැනගනි.

**ඉති අජීකඛන්තං වා චිත්තේ චිත්තානුපස්සි විහරති
බහිද්ධා වා චිත්තේ චිත්තානුපස්සි විහරති
අජීකඛන්තබහිද්ධා වා චිත්තේ චිත්තානුපස්සි
විහරති**

මෙසේ තමා පිළිබඳ වූ සිතෙහි හෝ සිත අනුව බලමින්
වාසය කරයි. අනුන් පිළිබඳ වූ සිතෙහි හෝ සිත අනුව
බලමින් වාසය කරයි. තමා හා අනුන් පිළිබඳ වූ සිතෙහි
හෝ සිත අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**සමුදයධම්මානුපස්සි වා චිත්තස්මිං විහරති
වයධම්මානුපස්සි වා චිත්තස්මිං විහරති
සමුදයවයධම්මානුපස්සි වා චිත්තස්මිං විහරති**

සිතෙහි උප්පත්තිය අනුව බලමින් හෝ වාසය කරයි.
සිතෙහි විනාශය අනුව බලමින් හෝ වාසය කරයි. සිතෙහි
උප්පත්තිය හා විනාශය අනුව බලමින් හෝ වාසය කරයි.

**අත්ථි චිත්තන්ති වා පහස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
භොති යාවද්දෙව ඤාණාමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය
අනිස්සිතො ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ
උපාදියති**

ඒ මහණ සිත ඇත්තේය කියා හෝ සිතිය පිහිටුවන ලදි.

(එම සිතිය) හුදෙක් නුවණ දියුණු කිරීම පිණිස ද සිතිය වැඩීම පිණිස ද (පවති) ඔහු තණ්හා දිටිඬි දෙකෙන් දුරුවා
වාසය කරයි. (ඔහු) සත්ව ලෝකයෙහි (රූපා දි) කිසිවක්
(ආත්ම වශයෙන්) අල්වා නොගනී.

**එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු චිත්තේ චිත්තානුපස්සී
විහරති**

මහණෙනි, මහණා තෙමේ මෙසේ සිතෙහි සිත අනුව බලමින්
වාසය කරයි.

ධම්මානුපස්සනා

පඤ්ච නිවර්ණා ධර්ම

**කට්ඨකද්ව භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී
විහරති**

මහණෙනි, මහණතෙමේ කෙසේ නම් නිවර්ණාදි ධර්මයන්
කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරන්නේ ද?

**ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති
පඤ්චසු නිවර්ණොසු**

මහණෙනි මේ සසුනෙහි මහණතෙම පඤ්ච නිවර්ණාදි
ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**කට්ඨකද්ව භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී
විහරති පඤ්චසු නිවර්ණොසු**

මහණෙනි මහණතෙම පඤ්ච නිවර්ණා ධර්මයන් කෙරෙහි
එම නිවර්ණා ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කෙරේ ද?

**ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සන්තං වා අජීඤ්ඤං
කාමච්ඡන්දං අත්ථි මෙ අජීඤ්ඤං කාමච්ඡන්දොති
පජානාති**

මහණෙනි, මේ සසුනෙහි මහණතෙම, නමා තුළ ඇත්තා වූ
හෝ කාමච්ඡන්දය (කම්සැප රූපිය) මා තුළ කාමච්ඡන්දය
ඇතැයි දැනගනී.

**අසන්තං වා අජීඤ්ඤං කාමච්ඡන්දං නත්ථි මෙ
අජීඤ්ඤං කාමච්ඡන්දොති පජානාති**

තමා තුළ නොමැත්තා වූ හෝ කාමච්ඡන්දය මා තුළ
කාමච්ඡන්දය නැතැයි දැන ගනී.

**යථා ච අනුප්පන්නස්ස කාමච්ඡන්දස්ස උප්පාදො
හොති තඤ්ච පජානාති**

යම් හෙයකින් නුපන්නාවූ කාමච්ඡන්දය උපදී නම් ඒ බවද
දැනගනී.

**යථා ච උප්පන්නස්ස කාමච්ඡන්දස්ස පහානං
හොති තඤ්ච පජානාති**

යම් හෙයකින් උපන්නාවූ කාමච්ඡන්දයෙහි ප්‍රහාණය
(මුලුමනින් නැතිකිරීම) වේ නම් ඒ බවද දැනගනී.

**යථා ච පභිනස්ස කාමච්ඡන්දස්ස ආයතිං
අනුප්පාදො හොති තඤ්ච පජානාති**

යම් සේ ප්‍රභිණා වූ හෝ කාමච්ඡන්දය මත්තෙහි නුපදී නම්
ඒ බවද දැනගනී.

**සන්තං වා අජීකඨත්තං ව්‍යාපදං අත්ථි මෙ
අජීකඨත්තං ව්‍යාපාදොති පජානාති**

තමා තුළ ඇත්තා වූ ව්‍යාපාද නිවරණය මා තුළ ඇතැයි
දැනගනී.

**අසන්තං වා අජීකඨත්තං ව්‍යාපදං නත්ථි මෙ
අජීකඨත්තං ව්‍යාපාදොති පජානාති**

තමා තුළ නැත්තා වූ හෝ ව්‍යාපාදය මා තුළ ව්‍යාපාදය
නැතැයි දැන ගනී.

**යථා ච අනුප්පන්නස්ස ව්‍යාපාදස්ස උප්පාදො
හොති තඤ්ච පජානාති**

යම් සේ නූපන් ව්‍යාපාදයෙහි ඉපදීමක් සිදුවේ නම් ඒ බව දැනගනී.

**යථා ච උප්පන්නස්ස ව්‍යාපාදස්ස පහානං
හොති තඤ්ච පජානාති**

යම් සේ උපන් ව්‍යාපාදයෙහි ප්‍රහාණය වේ නම් එය ද දැනගනී.

**යථා ච පභිනස්ස ව්‍යාපාදස්ස ආයතිං අනුප්පාදො
හොති තඤ්ච පජානාති**

යම් සේ ප්‍රභිණ වූ ව්‍යාපාදයෙහි මතු නූපදීමක් වේ නම් ඒ බවද දැනගනී.

**සන්තං වා අප්පිකත්තං ථිනමිද්ධං අත්ථි මෙ
අප්පිකත්තං ථිනමිද්ධන්ති පජානාති**

තමා තුළ ථිනමිද්ධ නිවරණය (චිත්ත චෛතසික දුබල බව) ඇති විට මා තුළ ථිනමිද්ධය ඇතැයි දැනගනී.

**අසන්තං වා අප්පිකත්තං ථිනමිද්ධං නත්ථි මෙ
අප්පිකත්තං ථිනමිද්ධන්ති පජානාති**

තමා තුළ ථිනමිද්ධ නිවරණය (චිත්ත චෛතසික දුබල බව) නොමැති නම් මා තුළ ථිනමිද්ධය නැතැයි දැන ගනී.

**යථා ච අනුප්පන්නස්ස ථිනමිද්ධස්ස උප්පාදො
හොති තඤ්ච පජානාති**

යම් සේ නූපන් ථීනමිද්ධයෙහි ඉපදීම සිදුවේ නම් ඒ බව ද දැනගනී.

**යථා ච උප්පන්නස්ස ථීනමිද්ධස්ස පභානං
හොති තඤ්ච පජානාති**

යම් සේ උපන් ථීනමිද්ධයෙහි ප්‍රභාණය වේ නම් එය ද දැනගනී.

**යථා ච පභිනස්ස ථීනමිද්ධස්ස ආයතිං අනුප්පාදො
හොති තඤ්ච පජානාති**

යම් සේ ප්‍රභිණ වූ ථීනමිද්ධය මත්තෙහි නූපදි නම් ඒ බව ද දැනගනී.

**සන්තං වා අජීඤ්ඤං උද්ධච්චකුක්කුච්චං අත්ථී
මෙ අජීඤ්ඤං උද්ධච්චකුක්කුච්චන්ති පජානාති**

තමා තුළ උද්ධච්ච කුක්කුච්චය (සිතේ නොසන්සුන් බව හා විපිලිසර් බව) ඇති කල්හි මා තුළ උද්ධච්ච කුක්කුච්චය ඇතැයි දැනගනී.

**අසන්තං වා අජීඤ්ඤං උද්ධච්චකුක්කුච්චං නත්ථී
මෙ අජීඤ්ඤං උද්ධච්චකුක්කුච්චන්ති පජානාති**

තමා තුළ උද්ධච්ච කුක්කුච්චය නැති කල්හි මා තුළ උද්ධච්ච කුක්කුච්චය නැතැයි දැන ගනී.

**යථා ච අනුප්පන්නස්ස උද්ධච්චකුක්කුච්චස්ස
උප්පාදො හොති තඤ්ච පජානාති**

යම් සේ නූපන් උද්ධච්ච කුක්කුච්චයෙහි ඉපදීමක් වේ නම් එය ද දැනගනී.

**යථා ච උප්පන්නස්ස උද්ධච්චකුක්කුච්චස්ස පහානං
හොති තඤ්ච පජානාති**

යම් සේ උපන් උද්ධච්ච කුක්කුච්චයෙහි හෝ ප්‍රහාණය වේ
නම් එය ද දැනගනී.

**යථා ච පභිනස්ස උද්ධච්චකුක්කුච්චස්ස ආයනිං
අනුප්පාදො හොති තඤ්ච පජානාති**

යම් සේ ප්‍රභිණ වූ උද්ධච්ච කුක්කුච්චයෙහි හෝ මත්තෙහි
නූපදීම වේ නම් එයද දැනගනී.

**සන්තං වා අපීඤ්ඤානං විචිකිච්ඡං අත්ථි මෙ
අපීඤ්ඤානං විචිකිච්ඡාති පජානාති**

තමා තුළ විචිකිච්ඡාව (සැකය) ඇති කල්හි හෝ මා තුළ
විචිකිච්ඡාව ඇතැයි දැනගනී.

**අසන්තං වා අපීඤ්ඤානං විචිකිච්ඡං නත්ථි මෙ
අපීඤ්ඤානං විචිකිච්ඡාති පජානාති**

තමා තුළ විචිකිච්ඡාව (සැකය) නැති කල්හි හෝ මා තුළ
විචිකිච්ඡාව නැතැයි දැන ගනී.

**යථා ච අනුප්පන්නාය විචිකිච්ඡාය උප්පාදො
හොති තඤ්ච පජානාති**

යම් සේ නූපන් විචිකිච්ඡාවයෙහි ඉපදීමක් වේ නම් එය ද
දැනගනී.

**යථා ච උප්පන්නාය විචිකිච්ඡාය පහානං
හොති තඤ්ච පජානාති**

යම් සේ උපන් විවික්චිජාවයෙහි ප්‍රභාණය සිදුවේ නම් ඒ බව ද දැනගනී.

**යථා ව පභිනාය විවික්චිජාය ආයතිං අනුප්පාදො
හොති තඤ්ච පජානාති**

යම් සේ ප්‍රතිභා වූ විවික්චිජාවෙහි මතු නුපදීමක් වේ නම් එයද දැනගනී.

**ඉති අජීකධත්තං වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති
බහිද්ධා වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති
අජීකධත්තබහිද්ධා වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී
විහරති**

මෙසේ තමා තුළ ඇති ධර්මයන් කෙරෙහි හෝ ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි. බාහිර වූ ධර්මයන් කෙරෙහි හෝ ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි. තමා තුළ හෝ බාහිරව ඇති ධර්මයන් කෙරෙහි හෝ ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**සමුදයධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති
වයධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති**

ධර්මයන්ගේ උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. ධර්මයන්ගේ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. ධර්මයන් කෙරෙහි උත්පත්ති සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**අත්ථි ධම්මා ති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
හොති යාවදෙව ඤාණාමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය**

අනිස්සිතො ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ උපාදියති

ඒ භික්ෂුවට ධර්මයන් ඇතැයි සිතිය එළඹ සිටියි. ඒ සිතිය හුදෙක් නුවණ දියුණු කිරීම සඳහා ද සිත වැඩීම සඳහා ද පවතී. ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන් දුරුව වාසය කරයි. ඔහු සත්ව ලෝකයෙහි රූපාදි කිසිවක් (ආත්මාදි වශයෙන්) අල්වා නොගනී.

එවමිපි බො භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සි විහරති පඤ්චසු නිවරණසු

මෙසේ ද මහණු තෙම පඤ්ච නිවරණ ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

පඤ්ච උපාදානස්කන්ධ

පුන ච පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සි විහරති පඤ්චසු උපාදානස්කන්ධෙසු

මහණෙහි නැවත ද වනාහි මහණතෙම පඤ්ච උපාදානස්කන්ධ ධර්මයන්හි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**කටකදුව භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී
විහරති පකද්වසු උපාදානක්ඛන්ධෙසු**

මහණෙනි, මහණනෙම පකද්ව උපාදානස්කන්ධ ධර්මයන්
කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් කෙසේ නම් වාසය කරයි
ද?

**ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉති රූපං, ඉති රූපස්ස
සමුදයො, ඉති රූපස්ස අත්ථඛිගමො.**

මහණෙනි, මේ සසුනෙහි මහණනෙම රූපය මෙසේ ය.

රූපයෙහි හට ගැනීම මෙසේ ය.

රූපයෙහි අස්තංගමය (නිරෝධය) මෙසේය.

**ඉති වේදනා, ඉති වේදනාය සමුදයො, ඉති
වේදනාය අත්ථඛිගමො.**

වේදනාව මෙසේ ය.

වේදනාවෙහි හට ගැනීම මෙසේ ය.

වේදනාවෙහි අස්තංගමය මෙසේය.

**ඉති සකද්දකු, ඉති සකද්දකුය සමුදයො, ඉති
සකද්දකුය අත්ථඛිගමො.**

සකද්දකුව මෙසේ ය.

සකද්දකුවෙහි හට ගැනීම මෙසේ ය.

සකද්දකුවෙහි අස්තංගමය මෙසේය.

**ඉති සංඛාරා, ඉති සංඛාරානං සමුදයො, ඉති
සංඛාරානං අත්ථිඛිගමො.**

සංස්කාර මෙසේ ය.

සංස්කාර චල හට ගැනීම මෙසේ ය.

සංස්කාරයන් ගේ අස්තංගමය මෙසේය.

**ඉති විඤ්ඤාණං, ඉති විඤ්ඤාණස්ස සමුදයො,
ඉති විඤ්ඤාණස්ස අත්ථිඛිගමො.**

විඤ්ඤාණය මෙසේ ය.

විඤ්ඤාණයේ හට ගැනීම මෙසේ ය.

විඤ්ඤාණයෙහි අස්තංගමය මෙසේ යයි (දැනගනි).

**ඉති අජීකිත්තං වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති
ඛනිද්ධා වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති
අජීකිත්තඛනිද්ධා වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී
විහරති**

මෙසේ තමා තුළ ඇති පඤ්චස්කන්ධ ධර්මයන් කෙරෙහි
හෝ ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි. ඛනිර වූ එම
ධර්මයන් කෙරෙහි හෝ ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය
කරයි. තමා තුළ හෝ ඛනිරව ඇති එම ධර්මයන් කෙරෙහි
හෝ ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**සමුදයධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති
වයධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති**

ධර්මයන්ගේ උත්පත්ති ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. ධර්මයන්ගේ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි. ධර්මයන් කෙරෙහි උත්පත්ති සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**අත්ථි ධම්මා නි වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
හොති යාවදෙව ඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය
අනිස්සිතො ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ
උපාදියති**

(ඒ නික්ෂුචට) ධර්මයන් ඇතැයි සිතිය ඵලඹ සිටියි. ඒ සිතිය නුදෙක් නුවණ දියුණු කිරීම සඳහා ද සිතිය වැඩීම සඳහා ද පවතී. ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන් දුරුව වාසය කරයි. ඔහු සත්ව ලෝකයෙහි රූපාදි කිසිවක් (ආත්මාදි වශයෙන්) අල්වා නොගනී.

**ඵචමපි ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු
ධම්මානුපස්සී විහරති පඤ්චසු උපාදානක්ඛන්ධෙසු**

මෙසේ ද මහණ තෙම පඤ්ච උපාදානස්කන්ධ ධර්මය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

ආධ්‍යාත්මික හා බාහිර ආයතන සය

**පුන ව පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී
විහරති ඡසු අජීක්ඛන්තිකබාහිරෙසු ආයතනෙසු**

මහණෙනි නැවත ද මහණනෙම සවැදෑරුම් ආධ්‍යාත්මික
සහ බාහිර ආයතන නම් වූ ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන්
අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**කට්ඨද්ව භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී
විහරති ඡසු අජීක්ඛන්තිකබාහිරෙසු ආයතනෙසු**

මහණෙනි, මහණනෙම කෙසේ නම් සවැදෑරුම් වූ
ආධ්‍යාත්මික හා බාහිර ආයතන නම් වූ ධර්මයන් කෙරෙහි
ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි ද?

**ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු චක්ඛුඤ්ච පජානාති රූපෙ ච
පජානාති ශබ්දච තදුහයං පටිච්ච උප්පජ්ජති
සංයෝජනං තඤ්ච පජානාති**

යථා ච අනුප්පන්නස්ස සංයෝජනස්ස උප්පාද්‍යො
හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච උප්පන්නස්ස
සංයෝජනස්ස පහානං හොති තඤ්ච පජානාති
යථා ච පභිනස්ස සංයෝජනස්ස ආයතිං
අනුප්පාද්‍යො හොති තඤ්ච පජානාති

මහණෙනි, මේ සසුනෙහි මහණනෙම ඇස ද දැනගනී.
රූපයන් ද දැනගනී. ඒ දෙක නිසා යම් සංයෝජනයක් උපදී
නම් එයත් දැනගනී. යම්සේ නූපත් සංයෝජනයක ඉපදීමක්
වේ නම් එයත් දැනගනී. යම්සේ උපන්නා වූ සංයෝජනයක

ප්‍රභාණය වේ නම් එයද දැනගනී. යම්සේ ප්‍රතිථා වූ
සංයෝජනයක් මත්තෙහි නූපදිනම් නම් එයත් දැනගනී.

**සොතඤ්ච පජානාති සද්දෙ ච පජානාති
යඤ්ච තදුහයං පටිච්ච උප්පජ්ජති
සංයෝජනං තඤ්ච පජානාති යථා ච
අනුප්පන්නස්ස සංයෝජනස්ස උප්පාදො
හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච උප්පන්නස්ස
සංයෝජනස්ස පහානං හොති තඤ්ච පජානාති
යථා ච පතීනස්ස සංයෝජනස්ස ආයතිං
අනුප්පාදො හොති තඤ්ච පජානාති**

කණ ද දැනගනී. ශබ්ද ද දැනගනී. ඒ දෙක නිසා යම්
සංයෝජනයක් උපදි නම් එය ද දැනගනී. යම්සේ නූපන්
සංයෝජනයෙහි ඉපදීමක් වේ නම් එය ද දැනගනී. යම්සේ
උපන්නා වූ සංයෝජනයෙහි ප්‍රභාණය වේ නම් එයද
දැනගනී. ප්‍රතිථා වූ සංයෝජනය මත්තෙහි යම් සේ නූපදිනම්
නම් ඒ බවත් දැනගනී.

**ඤානඤ්ච පජානාති ගන්ධෙ ච පජානාති
යඤ්ච තදුහයං පටිච්ච උප්පජ්ජති
සංයෝජනං තඤ්ච පජානාති යථා ච
අනුප්පන්නස්ස සංයෝජනස්ස උප්පාදො
හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච උප්පන්නස්ස
සංයෝජනස්ස පහානං හොති තඤ්ච පජානාති
යථා ච පතීනස්ස සංයෝජනස්ස ආයතිං
අනුප්පාදො හොති තඤ්ච පජානාති**

නාසය ද දැනගනී. ගන්ධය ද දැනගනී. ඒ දෙක නිසා යම්
සංයෝජනයක් උපදි නම් එයත් දැනගනී. යම්සේ නූපන්

සංයෝජනය උපදි නම් ඒ බව ද දැනගනී. උපන්
සංයෝජනයෙහි ප්‍රභාණය යම්සේ වේ නම් එයද දැනගනී.
ප්‍රතිණ වූ සංයෝජනයෙහි මතු නූපදිම වේ නම්, එයද
දැනගනී.

**පිවිහඤ්ච පජානාති රසෙ ච පජානාති
යඤ්ච තදුහයං පටිච්ච උප්පජ්ජති
සංයෝජනං තඤ්ච පජානාති යථා ච
අනුප්පන්නස්ස සංයෝජනස්ස උප්පාදො
හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච උප්පන්නස්ස
සංයෝජනස්ස පහානං හොති තඤ්ච පජානාති
යථා ච පභිනස්ස සංයෝජනස්ස ආයතිං
අනුප්පාදො හොති තඤ්ච පජානාති**

දිව ද දැනගනී. රස ද දැනගනී. ඒ දෙක නිසා උපන්
සංයෝජනයක් වේ නම් එය ද දැනගනී. යම්සේ නූපන්නා වූ
සංයෝජනයෙහි ඉපදිමක් වේ නම් එයත් දැනගනී. උපන්නා
වූ සංයෝජනයෙහි යම්සේ වේ ප්‍රභාණයක් වේ නම් එයද
දැනගනී. ප්‍රතිණ වූ සංයෝජනයෙහි මතු ඉපදිමක් නොවේ
නම්, එයද දැනගනී.

**කායඤ්ච පජානාති ඵොට්ඨබ්බෙ ච පජානාති
යඤ්ච තදුහයං පටිච්ච උප්පජ්ජති
සංයෝජනං තඤ්ච පජානාති යථා ච
අනුප්පන්නස්ස සංයෝජනස්ස උප්පාදො
හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච උප්පන්නස්ස
සංයෝජනස්ස පහානං හොති තඤ්ච පජානාති
යථා ච පභිනස්ස සංයෝජනස්ස ආයතිං
අනුප්පාදො හොති තඤ්ච පජානාති**

ශරීරය ද දැනගනී. ස්පර්ශය ද දැනගනී. ඒ දෙක නිසා උපන් යම් සංයෝජනයක් උපදී නම් එයත් දැනගනී. නූපන්නා වූ සංයෝජනයාගේ යම් ඉපදීමක් වේ නම් එයත් දැනගනී. උපන්නා වූ සංයෝජනයාගේ යම් ප්‍රභාණයක් වේ නම් එය ද දැනගනී. ප්‍රතිණ වූ සංයෝජනයාගේ මත්තෙහි ඉපදීමක් නොවේ නම්, එයද දැනගනී.

**මනඤ්ච පජානාති ධම්මෙ ච පජානාති
යඤ්ච තදුහයං පටිච්ච උප්පජ්ජති
සංයෝජනං තඤ්ච පජානාති යථා ච
අනුප්පන්නස්ස සංයෝජනස්ස උප්පාදො
හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච උප්පන්නස්ස
සංයෝජනස්ස පහානං හොති තඤ්ච පජානාති
යථා ච පනිනස්ස සංයෝජනස්ස ආයතිං
අනුප්පාදො හොති තඤ්ච පජානාති**

සිතත් දැනගනී. ධර්මත් (ධර්මාරම්මණත්) දැනගනී. ඒ දෙක නිසා යම් සංයෝජනයක් උපදී නම් එයත් දැනගනී. නූපන්නා වූ සංයෝජනයෙහි යම් සේ ඉපදීමක් වේ නම් එයත් දැනගනී. උපන් සංයෝජනයෙහි යම් බඳු ප්‍රභාණයක් වේ නම් එයත් දැනගනී. යම් සේ ප්‍රතිණ වූ සංයෝජනය මත්තෙහි නූපදී නම්, එයත් දැනගනී.

**ඉති අජීකධත්තං වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති
බහිද්ධා වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති
අජීකධත්තබහිද්ධා වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී
විහරති**

මෙසේ තමා තුළ වූ ආධ්‍යාත්මික බාහිර ආයතන ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි. බාහිර වූ එම

ධර්මයන් කෙරෙහි හෝ ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි. තමාගේ හෝ බාහිර වූ එම ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**සමුදයධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති
වයධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති**

එම ධර්මයන් කෙරෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය දකිමින් වාසය කරයි. එම ධර්මයන් කෙරෙහි විනාශ වන ස්වභාවය දකිමින් වාසය කරයි. එම ධර්මයන් කෙරෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය සහ විනාශ වන ස්වභාවය හෝ බලමින් වාසය කරයි.

**අත්ථි ධම්මා ති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
භෝති යාවදෙව ඤාණාමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය
අනිස්සිතො ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ
උපාදියති**

ඔහුට ආයතන ධර්මයන් ඇත කියා සිතිය එළඹ සිටී. එය හුදෙක් ඥානය දියුණු වීම සඳහා ද සිතිය වැඩිම සඳහා ද පවතී. ඒ මහණතෙම තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන් දුරුව වාසය කරයි. සත්ව ලෝකයෙහි (රූපාදි) කිසිවක් (ආත්මාදි වශයෙන්) අල්වා නොගනී.

**එවම්පි ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු
ධම්මානුපස්සී විහරති ඡසු අප්ඤ්ඤානිකබාහිරොසු
ආයතනෙසු**

මහණෙනි මෙසේත් මහණ තෙම සවැදෑරුම් වූ ආධ්‍යාත්මික බාහිර ආයතන ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

සත්වඥාරම් බොජ්ඣංග

**පුන ච පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු
ධම්මානුපස්සී විහරති සත්තසු බොජ්ඣංගිගෙසු**

මහණෙනි, හැවත ද මහණතෙම සත්වඥාරම් වූ
බොජ්ඣංග ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින්
වාසය කරයි.

**කට්ඨද්ව භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී
විහරති සත්තසු බොජ්ඣංගිගෙසු**

මහණෙනි, කෙසේ නම් මහණතෙම සත්වඥාරම්
බොජ්ඣංග ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින්
වාසය කරයි ද?

ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සන්තං වා අප්පිකත්තං සති
සම්බොජ්ඣංගිගං අත්ථි මෙ අප්පිකත්තං සති
සම්බොජ්ඣංගිගො ති පජානාති අසන්තං වා
අප්පිකත්තං සති සම්බොජ්ඣංගිගං නත්ථි මෙ
අප්පිකත්තං සති සම්බොජ්ඣංගිගො ති පජානාති
යථා ච අනුප්පන්නස්ස සති සම්බොජ්ඣංගිගස්ස
උප්පාදො හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච
උප්පන්නස්ස සති සම්බොජ්ඣංගිගස්ස භාවනාය
පාරිසුරි හොති තඤ්ච පජානාති

මහණෙනි, මේ සාසනයෙහි මහණතෙම තමා තුළ සති
සම්බොජ්ඣංගිගය (බුද්ධත්වයට හේතුවන සිහිය) ඇති විට
මා තුළ සති සම්බොජ්ඣංගිගය ඇතැයි දැනගනී.

තමා තුළ සති සම්බෝජ්‍යාභිගය නැති වීම මා තුළ සති සම්බෝජ්‍යාභිගය නැතැයි දැනගනී.

යම්සේ නූපන්නා වූ සති සම්බෝජ්‍යාභිගයෙහි ඉපදීමක් වේ නම් හෝ එය ද දැනගනී.

යම්සේ උපන්නා වූ සති සම්බෝජ්‍යාභිගයෙහි භාවනාවෙන් සම්පූර්ණ කිරීම වේ නම් එය ද දැනගනී.

**සන්නං වා අජීකත්තං ධම්මච්චයසම්බෝජ්‍යාභිගං
අත්ථි මෙ අජීකත්තං**

ධම්මච්චයසම්බෝජ්‍යාභිගො ති පජානාති අසන්නං
වා අජීකත්තං ධම්මච්චයසම්බෝජ්‍යාභිගං නත්ථි
මෙ අජීකත්තං ධම්මච්චයසම්බෝජ්‍යාභිගො ති
පජානාති යථා ච අනුප්පන්නස්ස

ධම්මච්චයසම්බෝජ්‍යාභිගස්ස උප්පාදො
හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච උප්පන්නස්ස
ධම්මච්චයසම්බෝජ්‍යාභිගස්ස භාවනාය පාරිසුරි
හොති තඤ්ච පජානාති

තමා තුළ ධම්මච්චය සම්බෝජ්‍යාභිගය (බුද්ධිච්චයට
හේතුවන විදුශීනා ප්‍රඥාව) ඇති කළහි හෝ මා තුළ
ධම්මච්චය සම්බෝජ්‍යාභිගය ඇතැයි දැනගනී.

තමා තුළ ධම්මච්චය සම්බෝජ්‍යාභිගය නැති කළහි හෝ
මා තුළ ධම්මච්චය සම්බෝජ්‍යාභිගය නැතැයි දැනගනී.

යම්සේ නූපන් ධම්මච්චය සම්බෝජ්‍යාභිගයෙහි ඉපදීම වේ
නම් එය ද දැනගනී.

යම්සේ උපන් ධම්මච්චය සම්බෝජ්‍යාභිගයෙහි භාවනාවෙන්
සම්පූර්ණ කිරීම වේ නම් එය ද දැනගනී.

සන්තං වා අපීකධත්තං විරයසම්බොජ්ඣකඛිගං
 අත්ථි මෙ අපීකධත්තං විරයසම්බොජ්ඣකඛිගො ති
 පජානාති අසන්තං වා අපීකධත්තං
 විරයසම්බොජ්ඣකඛිගං නත්ථි මෙ අපීකධත්තං
 විරයසම්බොජ්ඣකඛිගො ති පජානාති යථා ච
 අනුප්පන්නස්ස විරයසම්බොජ්ඣකඛිගස්ස උප්පාදො
 හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච උප්පන්නස්ස
 විරයසම්බොජ්ඣකඛිගස්ස භාවනාය පාරිසුරි
 හොති තඤ්ච පජානාති

තමා තුළ විරය සම්බොජ්ඣකඛිගය (බුද්ධත්වයට හේතුවන
 විරියය) ඇති විට හෝ මා තුළ විරය සම්බොජ්ඣකඛිගය
 ඇතැයි දැනගනී.

තමා තුළ විරය සම්බොජ්ඣකඛිගය නැති විට හෝ මා තුළ
 විරය සම්බොජ්ඣකඛිගය නැතැයි දැනගනී.

නූපන්නා වූ හෝ විරය සම්බොජ්ඣකඛිගයෙහි ඉපදීම යම්සේ
 වේ නම් එය ද දැනගනී.

උපන් විරය සම්බොජ්ඣකඛිගයෙහි හෝ භාවනාවෙන්
 සම්පූර්ණ කිරීම යම් සේ වේ නම් එය ද දැනගනී.

සන්තං වා අපීකධත්තං පිතිසම්බොජ්ඣකඛිගං අත්ථි
 මෙ අපීකධත්තං පිතිසම්බොජ්ඣකඛිගො ති පජානාති
 අසන්තං වා අපීකධත්තං පිතිසම්බොජ්ඣකඛිගං
 නත්ථි මෙ අපීකධත්තං පිතිසම්බොජ්ඣකඛිගො ති
 පජානාති යථා ච අනුප්පන්නස්ස
 පිතිසම්බොජ්ඣකඛිගස්ස උප්පාදො හොති තඤ්ච
 පජානාති යථා ච උප්පන්නස්ස

**පිතිසම්බෝජ්ඣානිගස්ස භාවනාය පාරිසුරි
හොති තඤ්ච පජානාති**

තමා තුළ පිති සම්බෝජ්ඣානිගය (බුද්ධත්වයට හේතුවන කාය චිත්ත ප්‍රීතිය) ඇති විට හෝ මා තුළ පිති සම්බෝජ්ඣානිගය ඇතැයි දැනගනී.

තමා තුළ පිති සම්බෝජ්ඣානිගය නැති විට හෝ මා තුළ පිති සම්බෝජ්ඣානිගය නැතැයි දැනගනී.

නූපන් පිති සම්බෝජ්ඣානිගයෙහි හෝ ඉපදීම යම්සේ වේ නම් එය ද දැනගනී.

උපන් පිති සම්බෝජ්ඣානිගයෙහි හෝ භාවනාවෙන් සම්පූර්ණ කිරීම යම් සේ වේ නම් එය ද දැනගනී.

**සන්තං වා අජීකඤ්ඤං පස්සද්ධිසම්බෝජ්ඣානිගං
අත්ථි මෙ අජීකඤ්ඤං
පස්සද්ධිසම්බෝජ්ඣානිගො ති පජානාති අසන්තං
වා අජීකඤ්ඤං පස්සද්ධිසම්බෝජ්ඣානිගං නත්ථි
මෙ අජීකඤ්ඤං පස්සද්ධිසම්බෝජ්ඣානිගො ති
පජානාති යථා ච අනුප්පන්නස්ස
පස්සද්ධිසම්බෝජ්ඣානිගස්ස උප්පාදො
හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච උප්පන්නස්ස
පස්සද්ධිසම්බෝජ්ඣානිගස්ස භාවනාය පාරිසුරි
හොති තඤ්ච පජානාති**

තමා තුළ පස්සද්ධි සම්බෝජ්ඣානිගය (බුද්ධත්වයට හේතුවන කාය චිත්ත දෙකෙහි සංසිද්ධිම) හෝ ඇති විට මා තුළ පස්සද්ධි සම්බෝජ්ඣානිගය ඇතැයි දැනගනී.

තමා තුළ පස්සද්ධි සම්බෝජ්ඣකඛිගය නැති විට මා තුළ පස්සද්ධි සම්බෝජ්ඣකඛිගය නැතැයි දැනගනී.

යම්සේ නූපන් පස්සද්ධි සම්බෝජ්ඣකඛිගය උපදි නම් ඒ බවද දැනගනී.

යම්සේ උපන් පස්සද්ධි සම්බෝජ්ඣකඛිගය භාවනාවෙන් සම්පූර්ණ කිරීමක් වේ නම් එය ද දැනගනී.

**සන්තං වා අජීකත්තං සමාධිසම්බෝජ්ඣකඛිගං
අත්ථි මෙ අජීකත්තං සමාධිසම්බෝජ්ඣකඛිගො ති
පජානාති අසන්තං වා අජීකත්තං
සමාධිසම්බෝජ්ඣකඛිගං නත්ථි මෙ අජීකත්තං
සමාධිසම්බෝජ්ඣකඛිගො ති පජානාති යථා ච
අනුප්පන්නස්ස සමාධිසම්බෝජ්ඣකඛිගස්ස
උප්පාදො හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච
උප්පන්නස්ස සමාධිසම්බෝජ්ඣකඛිගස්ස භාවනාය
පාරිපූරි හොති තඤ්ච පජානාති**

තමා කෙරෙහි සමාධි සම්බෝජ්ඣකඛිගය (බුද්ධිත්වයට හේතුවන සිතේ එකගකම) හෝ ඇති විට මා තුළ සමාධි සම්බෝජ්ඣකඛිගය ඇතැයි දැනගනී.

තමා තුළ සමාධි සම්බෝජ්ඣකඛිගය නැති විට හෝ මා තුළ සමාධි සම්බෝජ්ඣකඛිගය නැතැයි දැනගනී.

යම්සේ නූපන් සමාධි සම්බෝජ්ඣකඛිගයෙහි ඉපදීමක් වේ නම් එය ද දැනගනී.

උපන් සමාධි සම්බෝජ්ඣකඛිගයෙහි භාවනාවෙන් සම්පූර්ණ කිරීම යම්සේ වේ නම් එය ද දැනගනී.

සන්තං වා අජීකිත්තං උපෙක්ඛාසම්බොජීකිඛිගං
 අත්ථි මෙ අජීකිත්තං
 උපෙක්ඛාසම්බොජීකිඛිගො ති පජානාති අසන්තං
 වා අජීකිත්තං උපෙක්ඛාසම්බොජීකිඛිගං නත්ථි
 මෙ අජීකිත්තං උපෙක්ඛාසම්බොජීකිඛිගො ති
 පජානාති යථා ච අනුප්පන්නස්ස
 උපෙක්ඛාසම්බොජීකිඛිගස්ස උප්පාදො
 හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච උප්පන්නස්ස
 උපෙක්ඛාසම්බොජීකිඛිගස්ස භාවනාය පාරිසුරි
 හොති තඤ්ච පජානාති

තමා කෙරෙහි උපෙක්ඛා සම්බොජීකිඛිගය (බුද්ධත්වයට
 හේතුවන සිතේ මැදහත් බව) හෝ ඇති විට මා තුළ
 උපෙක්ඛා සම්බොජීකිඛිගය ඇතැයි දැනගනී.

තමා කෙරෙහි උපෙක්ඛා සම්බොජීකිඛිගය හෝ නැති විට
 මා තුළ උපෙක්ඛා සම්බොජීකිඛිගය නැතැයි දැනගනී.

යම්සේ නූපන් උපෙක්ඛා සම්බොජීකිඛිගය උපදි නම් ඒ බව
 ද දැනගනී.

යම්සේ උපන් උපෙක්ඛා සම්බොජීකිඛිගය භාවනාවෙන්
 සම්පූර්ණ කිරීම වේ නම් ඒ බව ද දැනගනී.

ඉති අජීකිත්තං වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සි විහරති
 බහිද්ධා වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සි විහරති
 අජීකිත්තබහිද්ධා වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සි
 විහරති

මෙසේ තමා කෙරෙහි පවත්නා සප්ත බොජීකිඛිග ධර්මයන්
 කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි. බාහිර

වශයෙන් හෝ පවත්නා සජීව බොජ්ඣංග ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි. නමුත් කෙරෙහි හෝ බාහිර වශයෙන් හෝ පවත්නා බොජ්ඣංග ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**සමුදයධම්මානුපස්සි වා ධම්මෙසු විහරති
වයධම්මානුපස්සි වා ධම්මෙසු විහරති
සමුදයවයධම්මානුපස්සි වා ධම්මෙසු විහරති**

ධර්මයන් කෙරෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය අනුව බලමින් වාසය කරයි. ධර්මයන් කෙරෙහි විනාශ වන ස්වභාවය අනුව බලමින් වාසය කරයි. ධර්මයන් කෙරෙහි උත්පත්ති සහ විනාශ වන ස්වභාවයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**අත්ථි ධම්මා නි වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
නොති යාවදෙව ඤාණාමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය
අතිස්සිතො ව විහරති න ව කිඤ්චි ලොකෙ
උපාදියති**

ඔහුට ධර්මයන් ඇත යන සිහිය එළඹ සිටී. (ඒ සිහිය) නුදෙක් නුවණ දියුණු කිරීම සඳහා ද සිහිය වැඩිම සඳහා ද පවතී. ඔහු තණ්හා දිට්ඨි දෙකෙන් දුරුව වාසය කරයි. ඔහු ලෝකයෙහි (රූපාදි) කිසිවක් (ආත්මාදි වශයෙන්) අල්වා නොගනී.

**එවමපි බො භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු
ධම්මානුපස්සි විහරති සත්තස්ස බොජ්ඣංගිගෙසු**

මහණෙනි, මෙසේ ද මහණ තෙම සත්ත බොජ්ඣංග ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

චතුරාය්‍යී සත්‍යය

**පුන ව පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු
ධම්මානුපස්සි විහරති චතුසු අරියස්ථවෙසු**

මහණෙනි, මහණනෙම නැවත ද චතුරාය්‍යී සත්‍ය ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**කට්ඨද්ව භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සි
විහරති චතුසු අරියස්ථවෙසු**

මහණෙනි, කෙසේ නම් මහණනෙම චතුරාය්‍යී සත්‍ය ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි ද?

**ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං
පජානාති**

මහණෙනි, මේ සස්තෙනි මහණනෙම මෙය දුක්ඛ සත්‍යය යයි ඇති සැටියෙන් දැනගනී.

අයං දුක්ඛසමුදයො ති යථාභූතං පජානාති

මෙය දුක්ඛ සමුදය සත්‍යය යයි ඇති සැටියෙන් දැනගනී.

අයං දුක්ඛනිරෝධොති යථාභූතං පජානාති

මෙය දුක්ඛ නිරෝධ සත්‍යය යයි ඇති සැටියෙන් දැනගනී.

**අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා ති යථාභූතං
පජානාති**

මෙය දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිනීපටිපදා සත්‍යය යයි ඇති සැටියෙන් දැනගනී.

දුක්ඛ සත්‍ය

කතමඤ්ච භික්ඛවෙ දුක්ඛං අරියසච්චං

මහණෙනි දුක්ඛායාසී සත්‍යය නම් කවරේ ද?

ජාතිපි දුක්ඛා, ජරාපි දුක්ඛා, මරණමිපි දුක්ඛං,
සොකපරිදෙවදුක්ඛද්‍රොමනස්සුපායාසාපි දුක්ඛා,
අප්පියෙහි සම්පයොගො දුක්ඛො, පියෙහි
විප්පයොගො දුක්ඛො, යම්පිච්ඡං න ලහති තමපි
දුක්ඛං, සඛිඛිත්තෙන පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධා දුක්ඛා.

ඉපදීම දුකකි. මහලු වීම දුකකි. මරණය දුකකි. සෝක වීම,
වැළපීම, කායික දුක ද්‍රොමිනස සහ දැඩි ආයාසය යන
මේවා දුක් වන්නේය. අප්‍රියයන් හා එක් වීම දුකකි.
ප්‍රියයන්ගෙන් වෙන්වීම ද දුකකි. තමන් කැමති දේ නොලැබේ
නම් එය ද දුකකි. කෙටියෙන් කිවහොත් දැඩිව
අල්වා ගන්නා ලද පඤ්චස්කන්ධයම දුකකි.

කතමා ච භික්ඛවෙ ජාති ?

මහණෙනි, ජාතිය හෙවත් ඉපදීම යනු කුමක් ද?

යා තෙසං තෙසං සත්තානං තමිහි තමිහි
සත්තනිකායෙ ජාති සඤ්ජාති ඔක්කන්ති නිබ්බන්ති
අභිනිබ්බන්ති ඛන්ධානං පාතුහාවො ආයතනානං
පට්ඨානො

ඒ ඒ සත්වයන්ගේ ඒ ඒ සත්ව කොට්ඨාශ වල යම් ඉපදීමක්
හෝ නටගැනීමක් හෝ බැසගැනීමක් හෝ උත්පත්තියක්
හෝ විශේෂ උත්පත්තියක් හෝ පඤ්චස්කන්ධයන් ගේ

පහළ වීමක් හෝ ඇස කණ ආදී ආයතනයන් ගේ ලැබීමක්
හෝ වේ නම්,

අයං වුච්චති භික්ඛවෙ ජාති

මහණෙනි, මෙය ඉපදීම යයි කියනු ලැබේ.

කතමා ච භික්ඛවෙ ජරා ?

මහණෙනි, ජරාව හෙවත් මහලු වීම යනු කුමක් ද?

**යා තෙසං තෙසං සත්තානං තමිති තමිති
සත්තනිකායෙ ජරා පීරණානා ඛණ්ඩිච්චං පාලිච්චං
චලිත්තවතා ආයුනො සංභාති ඉන්ද්‍රියානං
පරිපාකො**

ඒ ඒ සත්වයන් ගේ ඒ ඒ සත්ව කොට්ඨාශ වල යම් බඳු
ජරාවක්, දිරන බවක්, දුන් ආදිය කැඩී යාමක්, කෙස් ලොම්
පැසීමක්, ඇඟ රැලි වැටීමක්, ආයුෂ පිරිහීමක්, හෝ ඉඳුරන්
මුහුකුරා යාමක් වේ නම්,

අයං වුච්චති භික්ඛවෙ ජරා

මහණෙනි, මෙය ජරාව යයි කියනු ලැබේ.

කතමඤ්ච භික්ඛවෙ මරණං ?

මහණෙනි, මරණය යනු කුමක් ද?

**යං තෙසං තෙසං සත්තානං තමිහා තමිහා
සත්තනිකායා චුති චචනතා හෙදො අන්තර්ධානං
මච්චු මරණං කාලකිරියා ඛන්ධානං හෙදො
කළෙබරස්ස නික්ඛෙපො පීඨිනින්ද්‍රියස්සඋපච්ඡෙදො**

ඒ ඒ සත්වයන් ගේ ඒ ඒ සත්ව කොට්ඨාශ වලින් යම් වුන විමක්, වුන වන බවක්, බිඳියාමක්, අතුරුදහන් විමක්, මරණයක්, කළුරිය කිරීමක්, අභාවයක් වේ ද, පඤ්චස්කන්ධයන් ගේ බිඳීමක් වේ ද, සිරුර අත්හැර දමා යාමක් වේ ද, ජීවිතින්ද්‍රිය රූපයෙහි යම් සිඳියාමක් වේ ද,

ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ මරණං

මහණෙනි, මෙය මරණය යයි කියනු ලැබේ.

කතමො ච භික්ඛවෙ සොකො ?

මහණෙනි, සෝකය යනු කුමක් ද?

යො ඛො භික්ඛවෙ අඤ්ඤතරුඤ්ඤතරොන

බ්‍යසනෙන සමන්තාගතස්ස

අඤ්ඤතරුඤ්ඤතරොන දුක්ඛධම්මෙන චුට්ඨස්ස

සොකො සොචනා සොචිතත්තං අන්තොසොකො

අන්තොපරිසොකො

මහණෙනි, (නැයන් නැතිවීම ආදී) යම් යම් ව්‍යසන නිසා හෝ දුකට හේතු වූ යම් යම් කරුණු ඵලඹීම නිසා හෝ සිතේ ඇති වන ශෝකයක්, ශෝක කරන ආකාරයක්, ශෝක කරන බවක් වේ ද, ශරීරය ඇතුලත වියලෙන ආකාර වූ ශෝක කිරීමක් වේ ද, විශේෂයෙන් ඇතුලත වියලෙන බවක් වේ ද,

අයං වුච්චති භික්ඛවෙ සොකො

මහණෙනි, මෙය ශෝක යයි කියනු ලැබේ.

කතමො ච භික්ඛවෙ පරිදෙවො ?

මහණෙනි, වැළපීම යනු කුමක් ද?

යො බො භික්ඛවෙ අඤ්ඤාතරඤ්ඤාතරොන
බ්‍යසනෙන සමන්තාගතස්ස
අඤ්ඤාතරඤ්ඤාතරොන දුක්ඛධම්මෙන චුට්ඨස්ස
ආදෙවො පරිදෙවො ආදෙවනා පරිදෙවනා
ආදෙවිතත්තං පරිදෙවිතත්තං

මහණෙනි, යම් යම් ව්‍යසනයක් නිසා හෝ දුකට හේතු වූ
කරුණු ඵලඝ්ටමෙන් හෝ ඇති වන හැඟීමක්, වැළපීමක්,
හැඟීම ක්‍රියාවක්, වැළපීම ක්‍රියාවක්, නම් කියා හඬන බවක්
වේ ද, ගුණ වර්ණනා කොට වළප්තා බවක් වේ නම්,

අයං චුච්චති භික්ඛවෙ පරිදෙවො

මෙය මහණෙනි, වැළපීම යයි කියනු ලැබේ.

කතමඤ්ච භික්ඛවෙ දුක්ඛං ?

මහණෙනි, (කායික) දුක නම් කවරේ ද?

යං බො භික්ඛවෙ කායිකං දුක්ඛං කායිකං අසාතං
කායසම්ඵස්සජං දුක්ඛං අසාතං වෙදුයිතං

මහණෙනි, කයෙහි හටගත් යම් දුකක් වේ ද, කයෙහි හටගත්
අමිනිරි බවක් වේ ද, කය අමිනිරි දෙයක ගැටීමෙන් උපන්නා
වූ දුක්ගෙන දෙන අප්‍රිය වේදනාවක් වේ ද,

ඉදං චුච්චති භික්ඛවෙ දුක්ඛං

මහණෙනි, මෙය (කායික) දුක යයි කියනු ලැබේ.

කතමඤ්ච භික්ඛවෙ ද්‍රෝමනස්සං ?

මහණෙනි, ද්‍රෝමනස යනු කුමක් ද?

**යං ඛො භික්ඛවෙ චෙතසිකං දුක්ඛං චෙතසිකං
අසාතං මනොසම්ඵස්සජං දුක්ඛං අසාතං වෙදුයිතං**

මහණෙනි, යම් බඳු සිත පිළිබඳ දුකක් වේ ද අමිහිරි බවක් වේ ද, සිත යම් අරමුණක ගැටීමෙන් හට ගන්නා වූ දුක් සහගත වූ අප්‍රිය වූ වේදනාවක් වේ නම්,

ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ ද්‍රෝමනස්සං

මහණෙනි, මෙය ද්‍රෝමනස යයි කියනු ලැබේ.

කතමො ච භික්ඛවෙ උපායාසො ?

මහණෙනි, උපායාසය යනු කුමක් ද?

යො ඛො භික්ඛවෙ අඤ්ඤතරඤ්ඤතරොන

බ්‍යසනෙන සමන්නාගතස්ස

අඤ්ඤතරඤ්ඤතරොන දුක්ඛධම්මෙහ චුට්ඨස්ස

ආයාසො උපායාසො ආයාසිතත්තං

උපායාසිතත්තං

මහණෙනි, යම් බඳු ව්‍යසනයකින් පෙළුනා වූ හෝ දුකට හේතුවන කරුණක් ඵලභීමෙන් යමෙකුගේ සිතෙහි ඇතිවන ආයාසයක් (චිත්ත පීඩාවක්) උපායාසයක් (බලවත් චිත්ත පීඩාවක්) චිත්ත පීඩා ස්වභාවයක්, සිතේ වෙහෙසුණු බවක් වේ නම්,

අයං වුච්චති භික්ඛවෙ උපායාසො

මහණෙනි, මෙය උපායාස යයි කියනු ලැබේ.

කතමො ච භික්ඛවෙ අප්පියෙහි සම්පයොගො

දුක්ඛො ?

මහණෙනි, අප්‍රියයන් හා එක්වීමේ දුක යනු කුමක් ද?

**ඉධ යස්ස තෙ භොන්ති අනිට්ඨා අකන්තා අමනාපා
රූපා සද්ද්දා ගන්ධා රසා ඵොට්ඨබ්බා ධම්මා**

මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි යමෙකුට අයහපත් වූ අප්‍රිය වූ සිත්
නොගන්නා වූ රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ, ධර්මාරම්මණ
යන මේවා වේද,

**යෙ වා පනස්ස තෙ භොන්ති අනත්ථකාමා
අභිතකාමා අභාසුකාමා අයොගක්ඛෙමකාමා යා
තෙහි සද්ධං සඛිගති සමාගමො සමොධානං
මිස්සිහාවො**

ඔහුට අවැඩ කැමැති වූ අභිතවත් වූ අපහසු කම් කරන්නා වූ
ඔහුගේ අනාරක්ෂති බව දැකීමට කැමති වූ පුද්ගලයන් හෝ
සමග, ඒ දේ හා පුද්ගලයින් සමග යම් බඳු හපනයක්
සමාගමයක් එක්වීමක් හෝ මිශ්‍රවීමක් වේ නම්,

**අයං වුච්චති භික්ඛවෙ අප්පියෙහි සම්පයොගො
දුක්ඛො**

මහණෙනි, මෙය අප්‍රියයන් හා එක්වීමේ දුක යයි කියනු ලැබේ.

කතමො ච භික්ඛවෙ පියෙහි විප්පයොගො දුක්ඛො?

මහණෙනි, ප්‍රියයන්ගෙන් වෙන්වීමේ දුක යනු කුමක් ද?

**ඉධ භික්ඛවෙ යස්ස තෙ භොන්ති ඉට්ඨා කන්තා
මනාපා රූපා සද්ද්දා ගන්ධා රසා ඵොට්ඨබ්බා ධම්මා**

මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි යමෙකුට යහපත් වූ ප්‍රිය වූ සිත් ගන්නා වූ රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ, ධර්මාරම්මණ යන මේ වස්තු වේද,

**යෙ වා පනස්ස තෙ භොන්ති අත්ථකාමා භිතකාමා
ඵාසුකාමා යොගක්ඛෙමකාමා මාතා වා පිතා වා
භාතා වා භගිනී වා මිත්තා වා අමච්චා වා
ඤ්ඤානිසාලොභිතා වා යා තෙහි සද්ධිං අසඬිගති
අසමාගමො අසමොධානං අමිස්සිභාවො**

තමහට වැඩ කැමැති, හිත කැමති, පහසුකම් සැපයීමට කැමති, ඔහුගේ ආරක්ෂිත බව දැකීමට රිසිවූ, මව හෝ පියා හෝ, සොහොයුරා හෝ සොහොයුරිය හෝ යහළුවෝ හෝ මිත්‍රයෝ හෝ නෑයෝ හෝ සහලේ නෑයෝ හෝ (යන මොවුහු වෙත්ද) ඒ වස්තු හා පුද්ගලයන් සමග යම් බඳු හඝනයක් සමාගමයක් එක්වීමක්, හෝ මිශ්‍රවීමක් සිදු නොවේ නම්,

**අයං වුච්චති භික්ඛවෙ පියෙහි විජ්ජයොගො
දුක්ඛො**

මහණෙනි, මෙය ප්‍රියයන්ගෙන් වීමේ දුක යයි කියනු ලැබේ.

**කතමඤ්ච භික්ඛවෙ යම්පිච්ඡං න ලහති තම්පි
දුක්ඛං ?**

මහණෙනි, කැමැති වූ යමක් නොලැබීමේ දුක යනු කුමක් ද?

**ජාති ධර්මානං භික්ඛවෙ සත්තානං එවං ඉච්ඡා
උප්පජ්ජති අහො වත මයං න ජාතිධර්මා අස්සාම
න ච වත නො ජාති ආගච්ඡෙය්‍යා ති න ඛො**

**පහෙනං ඉච්ඡාය පත්තබ්බං ඉදුම්පි යම්පිච්ඡං
න ලහති තම්පි දුක්ඛං**

මහණෙනි, ඉපදීම ස්වභාව කොට ඇති සත්වයන්ට මෙබඳු ආශාවක් උපදී. අපි ඉපදීම ස්වභාවකොට ඇති අය නොවන්නෙමු නම් (එය) ඉතා යෙහෙක.

ඒකාන්තයෙන් ඉපදීම අපට නොපැමිණේ නම් ඉතා යෙහෙක (කියායි.) මේ කරුණු කැමැත්තෙන් ලැබිය හැකි දෙයක් නොවේ. මෙය ද කැමති දේ නොලැබීමෙන් ඇතිවන දුකකි.

**ජරාධම්මානං භික්ඛවෙ සත්තානං එවං ඉච්ඡා
උප්පජ්ජති අහො වත මයං න ජරාධම්මා අස්සාම
න ච වත නො ජරා ආගච්ඡෙය්‍යාති න ඛො
පහෙනං ඉච්ඡාය පත්තබ්බං ඉදුම්පි යම්පිච්ඡං
න ලහති තම්පි දුක්ඛං**

මහණෙනි, මහලු වීම ස්වභාව කොට ඇත්තා වූ සත්වයන්ට මෙබඳු ආශාවක් උපදී. අපි මහලු වීම ස්වභාව කොට ඇති අය නොවන්නෙමු නම් ඉතා යෙහෙක.

ඒකාන්තයෙන් අප කරා මහලු බව නොඑන්නේ නම් ඉතා යෙහෙක (කියායි.) (එහෙත්)මේ කරුණු කැමැත්තෙන් ලැබිය හැකි දෙයක් නොවේ. මෙය ද කැමති දෙය නොලැබීමේ දුකකි.

**ව්‍යාධිධම්මානං භික්ඛවෙ සත්තානං එවං ඉච්ඡා
උප්පජ්ජති අහො වත මයං න ව්‍යාධිධම්මා අස්සාම
න ච වත නො ව්‍යාධි ආගච්ඡෙය්‍යාති න ඛො
පහෙනං ඉච්ඡාය පත්තබ්බං ඉදුම්පි යම්පිච්ඡං
න ලහති තම්පි දුක්ඛං**

මහණෙනි, ලෙඩ රෝග වැළඳීම ස්වභාව කොට ඇති සත්වයන්ට මෙබඳු ආශාවක් උපදී. අපි ලෙඩ රෝග වැළඳීම ස්වභාව කොට ඇති අය නොවන්නෙමු නම් ඉතා යෙහෙක.

අප කරා ලෙඩ රෝග නොපැමිණේ නම් ඉතා යෙහෙක (කියායි.) (එහෙත්) මෙය කැමැත්තෙන් ලැබිය හැකි දෙයක් නොවේ. මෙය ද කැමති දෙය නොලැබීමේ දුකකි.

**මරණාධිමිමානං භික්ඛවෙ සත්තානං ඵට්ඨං ඉච්ඡා
උප්පජ්ජති අහො වත මයං න මරණාධිමිමා
අස්සාම න ච වත නො මරණං ආගච්ඡෙය්‍යන්ති න
බො පනෙතං ඉච්ඡාය පත්තබ්බං ඉදුමපි යමිපිච්ඡං
න ලහති තමිපි දුක්ඛං**

මහණෙනි, මරණය ස්වභාවය කොට ඇත්තා වූ සත්වයන්ට මෙබඳු ආශාවක් උපදී. අපි මරණය ස්වභාව කොට ඇත්තෝ නොවන්නෙමු නම් ඉතා යෙහෙක.

අප කරා මරණය නොඑන්නේ නම් ඉතා යෙහෙක (කියායි.) (එහෙත්) මෙය කැමැත්තෙන් ලැබිය හැකි දෙයක් නොවේ. මෙය ද කැමති දෙය නොලැබීමේ දුකකි.

**සොකපරිදෙවදුක්ඛද්‍රෝමනස්සුපායාසධිමිමානං
භික්ඛවෙ සත්තානං ඵට්ඨං ඉච්ඡා උප්පජ්ජති අහො
වත මයං න සොකපරිදෙව දුක්ඛ
ද්‍රෝමනස්සුපායාසධිමිමා අස්සාම න ච වත නො
සොකපරිදෙව දුක්ඛද්‍රෝමනස්සුපායාසධිමිමා
ආගච්ඡෙය්‍යන්ති න බො පනෙතං ඉච්ඡාය
පත්තබ්බං ඉදුමපි යමිපිච්ඡං න ලහති තමිපි
දුක්ඛං**

මහණෙනි, ශෝක කිරීම, වැළපීම, කායික වෛතසික දුක, දැඩි ආයාස ස්වභාව කොට ඇති සත්වයන්ට මෙබඳු ආශාවක් ඇතිවේ. අපි ශෝක කිරීම, වැළපීම, කායික වෛතසික දුක, දැඩි ආයාස ස්වභාව කොට ඇත්තෝ නොවන්නෙමු නම් ඒකාන්තයෙන් ඉතා යෙහෙක. ශෝක කිරීම, වැළපීම, කායික වෛතසික දුක, දැඩි ආයාසය අප කරා නොයේ නම් එයද ඉතා යෙහෙක කියයි. මෙය කැමැත්තෙන් ලැබිය හැකි දෙයක් නොවේ. මෙය ද කැමති දෙය නොලැබීමේ දුකකි.

කතමෙ ව භික්ඛවෙ සඛිබ්බතෙන පඤ්චු පාදානක්ඛන්ධා දුක්ඛා සෙය්‍යථීදං ?

මහණෙනි කෙටියෙන් කවර නම් පඤ්චු උපාදානස්කන්ධ දුක් වන්නාහු ද ඒ මෙසේය.

**රූපපාදානක්ඛන්ධො වේදභූපාදානක්ඛන්ධො
සඤ්ඤපාදානක්ඛන්ධො සඛිබ්බරූපාදානක්ඛන්ධො
විඤ්ඤාණුපාදානක්ඛන්ධො**

රූප උපාදානස්කන්ධය, වේදනා උපාදානස්කන්ධය, සඤ්ඤා උපාදානස්කන්ධය, සංඛාර උපාදානස්කන්ධය, විඤ්ඤාණු උපාදානස්කන්ධය යනුයි.

**ඉමෙ චුච්චන්ති භික්ඛවෙ සඛිබ්බතෙන
පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධා දුක්ඛා**

මහණෙනි කෙටියෙන් මේ උපාදානස්කන්ධ පහ දුක් යයි කියනු ලැබේ.

ඉදං චුච්චති භික්ඛවෙ දුක්ඛං ආර්යසච්චං

මහණෙනි, මෙය දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යය යයි කියනු ලැබේ.

දක්ඛසමුදය සත්‍යය

කතමඤ්ච භික්ඛවෙ දක්ඛසමුදයං අරියසච්චං

මහණෙනි දක්ඛ සමුදයාර්ය සත්‍යය නම් කවරේ ද?

යායං තණ්හා පොනොභවිකා

නන්දිරාගසහගතා තත්‍රතත්‍රාභිනන්දිති සෙය්‍යථිදං

කාමතණ්හා භවතණ්හා විභවතණ්හා

යම් තණ්හාවක් සත්වයාගේ නැවත නැවත සසර ඉපදීම ඇති කරන්නේ ද, නන්දි නම්වූ රාගය සමග එක්ව පවතී ද, ඒ ඒ ආත්මවල සහ රූපාදි අරමුණු වල ඇලේ ද, (ඒ තණ්හාව) කෙසේ ද යත්.

කාම තණ්හාව (පඤ්ච කාමය පිළිබඳ තණ්හාව).

භව තණ්හාව (සත්වයා සදාකාලිකය යන ශාශ්වත දිට්ඨිය සමග බැඳුනු තණ්හාව), විභව තණ්හාව (මරණින් මතු සත්වයාගේ ඉපදීමක් නැත. යන උච්ඡේද දිට්ඨිය සමග බැඳුනු තණ්හාව) යි.

සා ඛො පනෙසා භික්ඛවෙ තණ්හා කත්ථ

උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති කත්ථ නිව්සමානා

නිව්සති

මහණෙනි, ඒ තණ්හාව උපදින විට කොති උපදි ද පිහිටා සිටින විට කොති පිහිටා සිටී ද?

**යං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා
උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ නිව්සමානා
නිව්සති**

ලෝකයෙහි යම් ප්‍රිය ස්වභාවයක්, මිහිරි ස්වභාවයක් වේ
නම් මේ ප්‍රිය ස්වභාවයෙහි මිහිරි ස්වභාවයෙහි තණ්හාව
උපදින විට උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටියි.

**කිඤ්ච ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

මේ තණ්හාව උපදින විට යම් ප්‍රිය ස්වභාවයක්, උපදී නම්
පිහිටා සිටින විට යම් මිහිරි ස්වභාවයක් පිහිටා සිටී නම්
ලෝකයෙහි ඒ ප්‍රිය ස්වභාවය, මිහිරි ස්වභාවය යනු කුමක්
ද?

**චක්ඛුං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ඇස, ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව
ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ඇසෙහි උපදී. පිහිටා
සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**සොතං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

කණ, ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව
ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ කණෙහි උපදී. පිහිටා
සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**ඝානං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

නාසය, ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව
ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ නාසයෙහි උපදී. පිහිටා
සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**ජිව්හා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

දිව, ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව
ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ දිවෙහි උපදී. පිහිටා
සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**කායො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

කය, ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව
ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ කයෙහි උපදී. පිහිටා
සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**මනො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

සිත, ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව
ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ මනසෙහි උපදී. පිහිටා
සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**රජසා ලොකෙ පියරජසං සාතරජසං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

රජස, ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව
ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රජසයෙහි උපදි. පිහිටා
සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**සද්ද්‍යා ලොකෙ පියරජසං සාතරජසං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ශබ්ද, ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව
ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ශබ්දයෙහි උපදි. පිහිටා
සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**ගන්ධා ලොකෙ පියරජසං සාතරජසං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ගන්ධ, ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව
ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ගන්ධයෙහි උපදි.
පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**රසා ලොකෙ පියරජසං සාතරජසං එත්ථෙසා තණ්හා
උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ නිව්සමානා
නිව්සති**

රස, ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව
ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රසයෙහි උපදි. පිහිටා
සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**චෝට්ඨිකාලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ස්පර්ශ, ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව
ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ස්පර්ශයෙහි උපදී.
පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**ධම්මා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ධර්ම (ධර්මාරම්මණ), ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව
ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ධර්මයෙහි උපදී. පිහිටා
සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**චක්ඛු විඤ්ඤාණං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

චක්ඛු විඤ්ඤාණය (ඇස නිසා උපදින සිත), ලෝකයෙහි
ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ
චක්ඛු විඤ්ඤාණයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා
සිටී.

**සොත විඤ්ඤාණං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

සෝත විඤ්ඤාණය (කණ නිසා උපදින සිත), ලෝකයෙහි
ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ

සෝන විඤ්ඤාණයෙහි උපදි. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**ඝාන විඤ්ඤාණං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ඝාන විඤ්ඤාණය (හාසය නිසා උපදින සිත), ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ඝාන විඤ්ඤාණයෙහි උපදි. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**පිට්ඨා විඤ්ඤාණං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

පිට්ඨා විඤ්ඤාණය (දිව නිසා උපදින සිත), ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ පිට්ඨා විඤ්ඤාණයෙහි උපදි. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**කාය විඤ්ඤාණං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

කාය විඤ්ඤාණය (කය නිසා උපදින සිත), ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ කාය විඤ්ඤාණයෙහි උපදි. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**මනෝ විඤ්ඤාණං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති ඵත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

මනෝ විඤ්ඤාණය (මනස නිසා උපදින සිත), ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ මනෝ විඤ්ඤාණයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**චක්ඛු සම්ඵස්සො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති ඵත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

චක්ඛු සම්ඵස්සය (ඇස රූපයෙහි ගැටීම), ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ චක්ඛු සම්ඵස්සයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**සෝත සම්ඵස්සො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති ඵත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

සෝත සම්ඵස්සය (කණ ශබ්දයෙහි ගැටීම), ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ සෝත සම්ඵස්සයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**ඤාන සම්ඵස්සො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති ඵත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ඝාන සම්ඵස්සය (නාසය ගන්ධය හා ගැටීම), ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ඝාන සම්ඵස්සයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**පිච්ඡා සම්ඵස්සො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
චත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති චත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

පිච්ඡා සම්ඵස්සය (දිව රසය හා ගැටීම), ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ පිච්ඡා සම්ඵස්සයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**කාය සම්ඵස්සො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
චත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති චත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

කාය සම්ඵස්සය (කාය ස්පර්ශයෙහි ගැටීම), ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ කාය සම්ඵස්සයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**මනෝ සම්ඵස්සො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
චත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති චත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

මනෝ සම්ඵස්සය (මනස ධර්මය හා ගැටීම), ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ මනෝ සම්ඵස්සයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**වක්බු සම්ඵස්සජා වෙදනා ලොකෙ පියරූපං
සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති එත්ථ නිව්සමානා නිව්සති**

ඇස රූපය හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය
වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ
වේදනාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**සොත සම්ඵස්සජා වෙදනා ලොකෙ පියරූපං
සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති එත්ථ නිව්සමානා නිව්සති**

කණ ශබ්දය හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය
වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ
වේදනාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**ඝාන සම්ඵස්සජා වෙදනා ලොකෙ පියරූපං
සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති එත්ථ නිව්සමානා නිව්සති**

නාසය ගන්ධය හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව ලෝකයෙහි
ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ
වේදනාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**පිච්ඡා සම්ඵස්සජා වෙදනා ලොකෙ පියරූපං
සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති එත්ථ නිව්සමානා නිව්සති**

දිව රසය හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ
මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ
වේදනාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**කාය සම්ඵස්සජා වේදනා ලොකෙ පියරූපං
සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති එත්ථ නිව්සමානා නිව්සති**

කය ස්පර්ශය හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව ලෝකයෙහි
ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ
වේදනාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**මනෝ සම්ඵස්සජා වේදනා ලොකෙ පියරූපං
සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති එත්ථ නිව්සමානා නිව්සති**

මනස ධර්ම හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය
වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ
වේදනාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**රූප සඤ්ඤා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

රූප සඤ්ඤාව (රූපය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව
උපදින විට මේ රූප සඤ්ඤාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට
මෙහි පිහිටා සිටී.

**සද්ද සඤ්ඤා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ශබ්ද සඤ්ඤාව (ශබ්දය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව

උපදින විට මේ ශබ්ද සඤ්ඤාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**ගන්ධ සඤ්ඤා ලෝකෙ පියරූපං සාතරූපං
චත්තේසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති චත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ගන්ධ සඤ්ඤාව (ගන්ධය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ගන්ධ සඤ්ඤාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**රස සඤ්ඤා ලෝකෙ පියරූපං සාතරූපං
චත්තේසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති චත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

රස සඤ්ඤාව (රසය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රස සඤ්ඤාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**ඵොට්ඨබ්බ සඤ්ඤා ලෝකෙ පියරූපං සාතරූපං
චත්තේසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති චත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ඵොට්ඨබ්බ සඤ්ඤාව (ස්පර්ශය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ඵොට්ඨබ්බ සඤ්ඤාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**ධම්මසඤ්ඤා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
චන්දෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති චන්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ධම්ම සඤ්ඤාව (ධර්මාරම්මණ අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ධම්ම සඤ්ඤාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**රූප සඤ්ඤාවෙතනා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
චන්දෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති චන්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

රූපසඤ්ඤාවෙතනාව (රූපය අරමුණු කොට උපන් චේතනාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රූපසඤ්ඤාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**සද්ද සඤ්ඤාවෙතනා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
චන්දෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති චන්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ශබ්ද සඤ්ඤාවෙතනාව (ශබ්දය අරමුණු කොට උපන් චේතනාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ශබ්ද සඤ්ඤාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**ගන්ධ සඤ්ඤාවෙතනා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
චන්දෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති චන්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ගන්ධ සඤ්චේතනාව (ගන්ධය අරමුණු කොට උපන් චේතනාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ගන්ධ සඤ්චේතනාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**රස සඤ්චේතනා ලෝකෙ පියරූපං සාතරූපං
චත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති චත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

රස සඤ්චේතනාව (රසය අරමුණු කොට උපන් චේතනාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රස සඤ්චේතනාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**ඵොට්ඨබ්බ සඤ්චේතනා ලෝකෙ පියරූපං
සාතරූපං චත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා
උප්පජ්ජති චත්ථ නිව්සමානා නිව්සති**

ඵොට්ඨබ්බ සඤ්චේතනාව (ස්පර්ශය නිසා උපන් චේතනාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මෙම ඵොට්ඨබ්බ සඤ්චේතනාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**ධම්ම සඤ්චේතනා ලෝකෙ පියරූපං සාතරූපං
චත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති චත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ධම්ම සඤ්චේතනාව (ධර්ම අරමුණු කොට උපන් චේතනාව) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ධම්ම සඤ්චේතනාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**රූප තණ්හා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති ඵත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

රූප තණ්හාව (රූපය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව
උපදින විට මේ රූප තණ්හාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට
මෙහි පිහිටා සිටී.

**සද්ද තණ්හා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති ඵත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

සද්ද තණ්හාව (ශබ්දය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව
උපදින විට මේ ශබ්ද තණ්හාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට
මෙහි පිහිටා සිටී.

**ගන්ධ තණ්හා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති ඵත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ගන්ධ තණ්හාව (ගන්ධය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව
උපදින විට මේ ගන්ධ තණ්හාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට
මෙහි පිහිටා සිටී.

**රස තණ්හා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති ඵත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

රස තණ්හාව (රසය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව
උපදින විට මේ රස තණ්හාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට
මෙහි පිහිටා සිටී.

**ඵොට්ඨබ්බ තණ්හා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති ඵත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ඵොට්ඨබ්බ තණ්හාව (ස්පර්ශය නිසා උපන් තණ්හාව)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව
උපදින විට මෙම තණ්හාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට
මෙහි පිහිටා සිටී.

**ධම්ම තණ්හා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති ඵත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ධම්ම තණ්හාව (ධර්මය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව
උපදින විට මේ ධම්ම තණ්හාවෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට
මෙහි පිහිටා සිටී.

**රූප විතක්කො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති ඵත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

රූප විතර්කය (රූප අරමුණට සිත නැංවීම) ලෝකයෙහි
ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ
රූප විතර්කයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**සඳිදු විතක්කො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ශබ්ද විතර්කය (ශබ්ද අරමුණට සිත නැංවීම) ලෝකයෙහි
ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ
ශබ්ද විතර්කයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා
සිටී.

**ගන්ධ විතක්කො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ගන්ධ විතර්කය (ගන්ධ අරමුණට සිත නැංවීම) ලෝකයෙහි
ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට
මේ ගන්ධ විතර්කයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි
පිහිටා සිටී.

**රස විතක්කො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

රස විතර්කය (රස අරමුණට සිත නැංවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය
වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රස
විතර්කයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**ඵොට්ඨබ්බ විතක්කො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ඵොට්ඨබ්බ විතර්කය (ස්පර්ශ අරමුණට සිත නැංවීම)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව

උපදින විට මේ ඵොට්ටබ්බ විතර්කයෙහි උපදි. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටයි.

**ධම්මවිතක්කො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ධම්මවිතර්කය (ධර්ම අරමුණාට සිත නැංවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ධම්ම විතර්කයෙහි උපදි. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**රූප විචාරො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

රූපවිචාරය (රූප අරමුණෙහි සිත නැසිරවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රූපවිචාරයෙහි උපදි. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**සද්ද විචාරො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

සද්දවිචාරය (ශබ්ද අරමුණෙහි සිත නැසිරවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ ශබ්ද විචාරයෙහි උපදි. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**ගන්ධ විචාරො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ගන්ධවිචාරය (ගන්ධ අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව
උපදින විට මේ ගන්ධ විචාරයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට
මෙහි පිහිටා සිටී.

**රස විචාරය ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

රසවිචාරය (රස අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය
වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ රස
විචාරයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

**ඵොට්ඨබ්බ විචාරය ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ඵොට්ඨබ්බ විචාරය (ස්පර්ශ අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම)
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව
උපදින විට මේ ඵොට්ඨබ්බ විචාරයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින
විට මෙහි පිහිටයි.

**ධම්ම විචාරය ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා උප්පජ්ජමානා උප්පජ්ජති එත්ථ
නිව්සමානා නිව්සති**

ධම්ම විචාරය (ධර්ම අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම) ලෝකයෙහි
ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. තණ්හාව උපදින විට මේ
ධම්ම විචාරයෙහි උපදී. පිහිටා සිටින විට මෙහි පිහිටා සිටී.

ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චං

මහණෙනි මෙය දුක්ඛ සමුදයායැයි සත්‍යය යයි කියනු ලැබේ.

දුක්ඛ නිරෝධායනී සත්‍යය

කතමඤ්ච භික්ඛවෙ දුක්ඛනිරෝධං අරියසච්චං

මහණෙනි, දුක්ඛනිරෝධායනී සත්‍යය නම් කවරේද?

**යො තස්සා යේව තණ්හාය අසේසච්චරාගනිරෝධො
වාගො පටිනිස්සග්ගෝ මුත්ති අනාලයෝ**

ඒ තණ්හාවෙහිම යම් නිරවශේෂ ප්‍රභාණයක් (සම්පූර්ණ දුරුකිරීමක්), අත් හැරීමක්, දුර්ලිමක්, මිදිමක් හෝ නොඇලීමක් වේ නම් එයයි.

**සා ඛො පනෙසා භික්ඛවෙ තණ්හා කත්ථ
පභියමානා පභියති කත්ථ නිරුප්පිකමානා
නිරුප්පිකති**

මහණෙනි, ඒ තණ්හාව ප්‍රභාණය වන විට කොහි ප්‍රභාණය වේ ද? නිරුද්ධ වන විට (හැනි වන විට) කොහි දී නිරුද්ධ වේ ද?

**යං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා
පභියමානා පභියති එත්ථ නිරුප්පිකමානා
නිරුප්පිකති**

ලෝකයෙහි යම් රූපාදි අරමුණක් ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාවඥත්තේ ද, මේ ප්‍රිය මධුර ස්වභාවයෙහි මේ තණ්හාව ප්‍රභාණවෙයි. මෙහිදී නිරුද්ධ වෙයි.

**කිඤ්ච ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාවෙන් හෝ නිරුද්ධ වන්නේ යම් බඳු
ප්‍රිය ස්වභාවයක හා මධුර ස්වභාවයක වේ නම් ඒ ප්‍රිය
ස්වභාවය මධුර ස්වභාවය යනු කුමක් ද?

**චක්ඛුං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ඇස ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට ඇසෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ
වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**සොතං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

කණ ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට කණෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ
වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**ඝාතං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

නාසය ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට නාසයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ
වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**පිවිහා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

දිව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රතිභා වන විට දිවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ
වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**කායො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

කය ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රතිභා වන විට කයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ
වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**මනො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

සිත ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රතිභා වන විට සිතෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ
වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**රූපා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

රූප ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රතිභා වන විට රූපයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ
වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**සද්දා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ශබ්ද ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රතිභා වන විට ශබ්දයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ
වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**ගන්ධා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ගන්ධය ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රතිභා වන විට ගන්ධයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ
වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**රසා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා
පභියමානා පභියති එත්ථ නිරුප්පිකමානා
නිරුප්පිකති**

රස ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රතිභා වන විට රසෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ
වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**ඵොට්ඨබ්බාලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ස්පර්ශය ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි.
මේ තණ්හාව ප්‍රතිභා වන විට ස්පර්ශයෙහි ප්‍රතිභාවේ.
නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**ධම්මා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ධර්මාරම්මණා ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට ධර්මාරම්මණයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**චක්ඛු විඤ්ඤාණං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

චක්ඛු විඤ්ඤාණය (ඇස නිසා උපන් සිත) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට චක්ඛු විඤ්ඤාණයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**සොත විඤ්ඤාණං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

සොත විඤ්ඤාණය (කණ නිසා උපන් සිත) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට මේ සොත විඤ්ඤාණයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**ඝාන විඤ්ඤාණං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ඝාන විඤ්ඤාණය (නාසය නිසා උපන් සිත) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන

විට ඝාත විඤ්ඤාණයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**පිටිභා විඤ්ඤාණං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

පිටිභා විඤ්ඤාණය (දිව නිසා උපන් සිත) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභා වන විට පිටිභා විඤ්ඤාණයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**කාය විඤ්ඤාණං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

කාය විඤ්ඤාණය (කය නිසා උපන් සිත) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභා වන විට කාය විඤ්ඤාණයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**මනෝ විඤ්ඤාණං ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

මනෝ විඤ්ඤාණය (සිත නිසා උපන් සිත) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභා වන විට මේ මනෝ විඤ්ඤාණයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**චක්ඛු සම්මිඝ්ඝො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

චක්ඛු සම්මිඝ්ඝය (ඇස රූපය හා ගැටීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට මේ චක්ඛු සම්මිඝ්ඝයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**සොත සම්මිඝ්ඝො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

සොත සම්මිඝ්ඝය (කණ ශබ්දය හා ගැටීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට සොත සම්මිඝ්ඝයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**ඝාන සම්මිඝ්ඝො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ඝාන සම්මිඝ්ඝය (හාසය ගඳ සුවඳ හා ගැටීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට ඝාන සම්මිඝ්ඝයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**පිට්ඨා සම්මිඝ්ඝො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

පිවිහා සම්ඵස්සය (දිව රසය හා ගැටීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට පිවිහා සම්ඵස්සයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**කාය සම්ඵස්සො ලොකෙ පියරුපං සාතරුපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති ඵත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

කාය සම්ඵස්සය (කය ස්පර්ශය හා ගැටීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට කාය සම්ඵස්සයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**මනො සම්ඵස්සො ලොකෙ පියරුපං සාතරුපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති ඵත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

මනෝ සම්ඵස්සය (සිත ධර්ම හා ගැටීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට මනෝ සම්ඵස්සයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**චක්ඛු සම්ඵස්සජා වේදනා ලොකෙ පියරුපං
සාතරුපං ඵත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති
ඵත්ථ නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ඇස රූපය හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට මෙම වේදනාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**සොන සම්ඵස්සජා වෙදනා ලොකෙ පියරූපං
සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති
එත්ථ නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

කණ ශබ්දය හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට මෙම වේදනාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**ඝාන සම්ඵස්සජා වෙදනා ලොකෙ පියරූපං
සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති
එත්ථ නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

නාසය ගඳ සුවඳ හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට මෙම වේදනාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**පිට්ඨා සම්ඵස්සජා වෙදනා ලොකෙ පියරූපං
සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති
එත්ථ නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

දිව රසය හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට මෙම වේදනාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**කාය සම්ඵස්සජා වෙදනා ලොකෙ පියරූපං
සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති
එත්ථ නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

කය ස්පර්ශය හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව ලෝකයෙහි
ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට මෙම වේදනාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

**මනො සම්චිස්සජා වේදනා ලොකෙ පියරූපං
සාතරූපං එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති
එත්ථ නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

මනස ධර්මාරම්මණ හා ගැටීමෙන් උපන් වේදනාව
ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව
ප්‍රතිභාව වන විට මෙම වේදනාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන
විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**රූප සඤ්ඤා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

රූපය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ
මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට
මෙම සඤ්ඤාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

**සද්ද සඤ්ඤා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ශබ්දය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ
මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට
මෙම සඤ්ඤාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

**ගන්ධ සඤ්ඤා ලෝකෙ පියරූපං සාතරූපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති ඵත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ගන්ධය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ
මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට
මෙම සඤ්ඤාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

**රස සඤ්ඤා ලෝකෙ පියරූපං සාතරූපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති ඵත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

රසය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ
මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට
මෙම සඤ්ඤාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

**ඵොට්ඨබ්බ සඤ්ඤා ලෝකෙ පියරූපං සාතරූපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති ඵත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ස්පර්ශය අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය
වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට
මෙම සඤ්ඤාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

**ධම්මසඤ්ඤා ලෝකෙ පියරූපං සාතරූපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති ඵත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ධර්මාරම්මණ අරමුණු කොට උපන් සඤ්ඤාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට මෙම සඤ්ඤාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**රූප සඤ්ඤාවෙතනා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
චත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති චත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

රූපය අරමුණු කොට උපන් චේතනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට මෙම චේතනාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**සද්ද සඤ්ඤාවෙතනා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
චත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති චත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ශබ්දය අරමුණු කොට උපන් චේතනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට මෙම චේතනාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**ගන්ධ සඤ්ඤාවෙතනා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
චත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති චත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ගන්ධය අරමුණු කොට උපන් චේතනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට මෙම චේතනාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**රස සඤ්චෙනනා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති ඵත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

රසය අරමුණු කොට උපන් චේතනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ
මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිණා වන විට
මෙම චේතනාවෙහි ප්‍රතිණාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

**ඵොට්ඨබ්බ සඤ්චෙනනා ලොකෙ පියරූපං
සාතරූපං ඵත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති
ඵත්ථ නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ස්පර්ශය අරමුණු කොට උපන් චේතනාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ
මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිණා වන විට
මෙම චේතනාවෙහි ප්‍රතිණාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

**ධම්ම සඤ්චෙනනා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති ඵත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ධර්මාරම්මණ අරමුණු කොට උපන් චේතනාව ලෝකයෙහි
ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිණා වන
විට මෙම චේතනාවෙහි ප්‍රතිණාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

**රූප තණ්හා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
ඵත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති ඵත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

රජපස අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ
මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට
මෙම තණ්හාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

**සද්දි තණ්හා ලොකෙ පියරජපං සාතරජපං
චන්දෙසා තණ්හා පහියමානා පහියති චන්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති**

ශබ්දය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ
මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට
මෙම තණ්හාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

**ගන්ධ තණ්හා ලොකෙ පියරජපං සාතරජපං
චන්දෙසා තණ්හා පහියමානා පහියති චන්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති**

ගන්ධය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ
මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට
මෙම තණ්හාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

**රස තණ්හා ලොකෙ පියරජපං සාතරජපං
චන්දෙසා තණ්හා පහියමානා පහියති චන්ථ
නිරුජ්ඣමානා නිරුජ්ඣති**

රසය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ
මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට
මෙම තණ්හාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

**චොට්ඨිඛිඛි තණ්හා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
චන්දෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති චන්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ස්පර්ශය අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ
මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභා වන විට
මෙම තණ්හාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

**ධම්ම තණ්හා ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
චන්දෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති චන්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ධර්මාරම්මණ අරමුණු කොට උපන් තණ්හාව ලෝකයෙහි
ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභා වන
විට මෙම තණ්හාවෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

**රූප විතක්කො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
චන්දෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති චන්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

රූප විතර්කය (රූප අරමුණට සිත නැංවීම) ලෝකයෙහි
ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභා වන
විට මෙම විතර්කයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

**සද්දි විතක්කො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
චන්දෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති චන්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ශබ්ද විතර්කය (ශබ්ද අරමුණට සිත නැංවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට මෙම විතර්කයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**ගන්ධ විතර්කය ලෝකෙ පියරූපං සාතරූපං
චන්ද්‍රෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති චන්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ගන්ධ විතර්කය (ගන්ධ අරමුණට සිත නැංවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට මෙම විතර්කයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**රස විතර්කය ලෝකෙ පියරූපං සාතරූපං
චන්ද්‍රෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති චන්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

රස විතර්කය (රස අරමුණට සිත නැංවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට මෙම විතර්කයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**ඵොට්ඨබ්බ විතර්කය ලෝකෙ පියරූපං සාතරූපං
චන්ද්‍රෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති චන්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ඵොට්ඨබ්බ විතර්කය (ස්පර්ශයට සිත නැංවීම) ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභාව වන විට මෙම විතර්කයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**ධම්මවිතක්කො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ධර්ම විතර්කය (ධර්ම අරමුණට සිත නැංවීම) ලෝකයෙහි
ප්‍රිය වූ මධුර වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිඥා වන විට මෙම
විතර්කයෙහි ප්‍රතිඥාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම
නිරුද්ධ වේ.

**රූප විචාරො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

රූප අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ
ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිඥා වන විට මෙම
විචාරයෙහි ප්‍රතිඥාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**සද්ද විචාරො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ශබ්ද අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ
ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිඥා වන විට මෙම
විචාරයෙහි ප්‍රතිඥාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**ගන්ධ විචාරො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ගන්ධ අරමුණෙහි සිත හැසිරවීම ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ
ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිඥා වන විට මෙම
විචාරයෙහි ප්‍රතිඥාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**රස විවාරො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

රස අරමුණොති සිත හැසිරවීම ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ
ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභා වන විට මෙම
විවාරයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**ඵොට්ඨබ්බ විවාරො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ස්පර්ශ අරමුණොති සිත හැසිරවීම ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර
වූ ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභා වන විට මෙම
විවාරයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

**ධම්ම විවාරො ලොකෙ පියරූපං සාතරූපං
එත්ථෙසා තණ්හා පභියමානා පභියති එත්ථ
නිරුප්පිකමානා නිරුප්පිකති**

ධර්ම අරමුණොති සිත හැසිරවීම ලෝකයෙහි ප්‍රිය වූ මධුර වූ
ස්වභාව ඇත්තකි. මේ තණ්හාව ප්‍රතිභා වන විට මෙම
විවාරයෙහි ප්‍රතිභාවේ. නිරුද්ධ වන විට මෙහිම නිරුද්ධ වේ.

ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ දුක්ඛනිරෝධං අරියසච්චං

මහණොති මෙය දුක්ඛ නිරෝධ ආර්ය සත්‍යය යයි
කියනු ලැබේ.

ආයතී අජ්ඣාංගික මාර්ගය

**කතමඤ්ච භික්ඛවෙ දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා
අරියසච්චං**

මහණෙනි, දුක නැතිකිරීමට මග පෙන්වන ප්‍රතිපදා මාර්ගය
නම් වූ උතුම් සත්‍යය කුමක් ද?

**අයමෙව අරියො අට්ඨඛිතිකො මග්ගො සෙය්‍යට්ඨං
සම්මාදුට්ඨි සම්මාසඛිකප්පො සම්මා වාචා
සම්මාකම්මන්තො සම්මාආජීවො සම්මාවායාමො
සම්මාසති සම්මාසමාධි**

අංග අටකින් යුක්ත වූ මේ උතුම් ප්‍රතිපත්ති මාර්ගය යයි. ඒ
අංග අට කවරේද? යහපත් දැකීම, යහපත් කල්පනාව,
යහපත් වචනය, යහපත් කර්මාන්තය, යහපත් ජීවනය,
යහපත් ව්‍යයම, යහපත් සිතිය, යහපත් සිතේ එකඟකම,
(යනුයි).

**කතමා ච භික්ඛවෙ සම්මාදුට්ඨි යං ඛො භික්ඛවෙ
දුක්ඛෙ ඤාණං දුක්ඛසමුදයෙ ඤාණං
දුක්ඛනිරෝධෙ ඤාණං දුක්ඛනිරෝධගාමිනියා
පටිපදාය ඤාණං අයං වුච්චති භික්ඛවෙ
සම්මාදුට්ඨි**

මහණෙනි, යහපත් දැකීම යනු කුමක් ද

මහණෙනි දුක්ඛ සත්‍යයෙහි යම් දැනීමක් වේ ද, දුක්ඛ
සමුදය සත්‍යයෙහි යම් දැනීමක් වේ ද, දුක්ඛ නිරෝධ

සත්‍යයෙහි යම් දැනීමක් වේ ද, දක්ෂ නිරෝධ ගාමිණී
පටිපදා සත්‍යයෙහි යම් දැනීමක් වේ ද, මහණෙනි, මෙය
යහපත් දැකීම යයි කියනු ලැබේ.

**කතමා ච භික්ඛවෙ සම්මාසඛිකප්පො
නෙක්ඛම්මසඛිකප්පො අව්‍යාපාදසඛිකප්පො
අවිහිංසාසඛිකප්පො අයං චූච්චති භික්ඛවෙ
සම්මාසඛිකප්පො**

මහණෙනි, යහපත් කල්පනාව යනු කුමක් ද?

ගිහිගෙයින් නික්මී පැවිදි ජීවිතයකට යාමේ කල්පනාව,
අනුන් කෙරෙහි වෛරයක් ඇති කර නොගැනීමේ කල්පනාව,
සහ අනුන්ට හිංසාවක් නොකිරීමේ කල්පනාව, යන මේවා යි.
මහණෙනි, මෙය යහපත් කල්පනාව යයි කියනු ලැබේ.

**කතමා ච භික්ඛවෙ සම්මාවාචා මුසාවාදා වෙරමණී
පිසුණා වාචා වෙරමණී ඵරුසා වාචා වෙරමණී
සම්ඵප්පලාපා වෙරමණී අයං චූච්චති භික්ඛවෙ
සම්මාවාචා**

මහණෙනි, යහපත් වචනය යනු කුමක් ද?

බොරු කීමෙන් වැළකී සත්‍ය වචන කීම, කේලාමි කීමෙන්
වැළකී හිතවත් වචන කීම, රළු පරළු බස් කීමෙන් වැළකී
මුදු මොලොක් වචන කීම, සහ හිස් වචන කීමෙන් වැළකී
අර්ථවත් වචන කීම යනුයි. මහණෙනි, මෙය යහපත් වචනය
යයි කියනු ලැබේ.

**කතමො ච භික්ඛවෙ සම්මාකම්මන්තො
පාණාතිපාතා වෙරමණී අදින්නාදානා වෙරමණී**

**කාමෙසුමිච්ඡාවාරා වෙරමණී අයං වුච්චති භික්ඛවෙ
සම්මාකම්මන්තො**

මහණෙනි, යහපත් කර්මාන්තය යනු කුමක් ද?
සත්ව ඝාතනය නොකිරීම, සොරකම් නොකිරීම, සහ නීති
විරෝධී කාම සේවනයෙන් වෙන් වීම යනුයි. මහණෙනි, මෙය
යහපත් කර්මාන්තය යයි කියනු ලැබේ.

**කතමො ච භික්ඛවෙ සම්මාආජීවො ඉධ භික්ඛවෙ
අරියසාවකො මිච්ඡාආජීවං පහාය සම්මාආජීවෙන
ජීවිතං කප්පෙති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ
සම්මාආජීවො**

මහණෙනි, යහපත් ජීවනය යනු කුමක් ද?

මහණෙනි මේ ශාසනයෙහි උතුම් ශ්‍රාවකයෙක් වැරැදි ජීවන
ක්‍රමය හෙවත් කායික වැරැදි තුන සහ වාචසික වැරැදි
හතර අත්හැර නිවැරැදි ජීවිකාවක් ගෙන යයි ද, මහණෙනි,
මෙය යහපත් ජීවිතයයි කියනු ලැබේ.

**කතමො ච භික්ඛවෙ සම්මාචායාමො ඉධ භික්ඛවෙ
භික්ඛු අනුප්පන්නානං පාපකානං අකුසලානං
ධම්මානං අනුප්පාදාය ඡන්දං ජනෙති වායමති
විරියං ආරහති චිත්තං පශ්ගණ්ඨාති පදහති**

මහණෙනි, යහපත් උත්සාහය යනු කුමක් ද?

මහණෙනි, මේ සස්තෙනි භික්ෂුවක් තම සිතෙහි නූපත් පවිටු
අකුසල දහම් නොම උපදවා ගැනීම සඳහා, කැමැත්ත ඇති
කරගනී. වෑයම් කරයි. වියඝී කරයි. සිත දැඩි කර ගනියි.
ධෙධියඝීය උපදවා ගනියි.

**උප්පන්නානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං
පහානාය ඡන්දං ජනෙති වායමති විරියං ආරහති
චිත්තං පග්ගණ්හාති පදහති**

තම සිත තුළ උපන් පටිටු අකුසල දහම් දුරු කර ගැනීම
සඳහා, කැමැත්ත ඇති කරගනී. ව්‍යයම් කරයි. විය්‍යී කරයි.
සිත දැඩි කර ගනියි. ධේය්‍යීය උපදෙවා ගනියි.

**අනුප්පන්නානං කුසලානං ධම්මානං උප්පාදාය
ඡන්දං ජනෙති වායමති විරියං ආරහති චිත්තං
පග්ගණ්හාති පදහති**

තම සිත තුළ නූපන් කුසල් දහම් උපදවා ගැනීම සඳහා,
කැමැත්ත ඇති කරගනී. ව්‍යයම් කරයි. විය්‍යී කරයි. සිත
දැඩි කර ගනියි. ධේය්‍යීය උපදෙවා ගනියි.

**උප්පන්නානං කුසලානං ධම්මානං ධීනියා
අසම්මොසාය භියෙකාභාවාය වෙජුල්ලාය භාවනාය
පාරිපූරියා ඡන්දං ජනෙති වායමති විරියං ආරහති
චිත්තං පග්ගණ්හාති පදහති අයං වුච්චති
භික්ඛවෙ සම්මාවායාමො**

තම සිත තුළ උපන් කුසල දහම් ස්ථිරව පවත්වා ගැනීම
සඳහා ද, විනාශ නොවීම සඳහා ද, නැවත නැවත වැඩි වීම
සඳහා ද මහත් බවට පත් වීම සඳහා ද භාවනාවෙන්
සම්පූර්ණ වීම සඳහා ද කැමැත්ත ඇති කරගනී. ව්‍යයම්
කරයි. විය්‍යී කරයි. සිත දැඩි කර ගනියි. ධේය්‍යීය
උපදෙවා ගනියි.

මහණෙනි, මෙය යහපත් උත්සාහ යයි කියනු ලැබේ.

කතමා ච භික්ඛවෙ සම්මාසති

**ඉඬ හික්ඛවෙ හික්ඛු කායෙ කායානුපස්සි විහරති
ආතාපී සම්පජානො සතිමා විනයෙය්‍ය ලොකෙ
අභිජ්ඣාද්‍රෝමනස්සං**

මහණෙනි, යහපත් සිහිය යනු කුමක් ද?

මහණෙනි, මේ සසුනෙහි මහණතෙම කයෙහි කය අනුව
බලමින් වාසය කරයි. කෙලෙස් තවන විරියයෙන් යුක්ත වූයේ,
මනා නුවණින් යුක්ත වූයේ, සිහියෙන් යුක්ත ලෝක නම් වූ මේ
ශරීරයෙහි ලෝභය ද, ද්‍රෝමනස ද සංසිදුවා (වාසය කරයි.)

**වෙදනාසු වෙදනානුපස්සි විහරති ආතාපී
සම්පජානො සතිමා විනයෙය්‍ය ලොකෙ
අභිජ්ඣාද්‍රෝමනස්සං**

තුන් වැදෑරුම් වේදනාවන් කෙරෙහි වේදනාවන් අනුව බලමින්
වාසය කරයි. කෙලෙස් තවන විරියයෙන්, මනා නුවණින් සහ
සිහියෙන් යුතුව ලෝකය නම් වූ ශරීරයෙහි ලෝභය ද,
ද්‍රෝමනස ද සංසිදුවා (වාසය කරයි.)

**විත්තෙ විත්තානුපස්සි විහරති ආතාපී සම්පජානො
සතිමා විනයෙය්‍ය ලොකෙ අභිජ්ඣාද්‍රෝමනස්සං**

සිතෙහි සිත අනුව බලමින් වාසය කරයි. කෙලෙස් තවන
විරියයෙන් මනා නුවණින් සහ සිහියෙන් යුතුව ලෝක නම් වූ
ශරීරයෙහි ලෝභය ද ද්‍රෝමනස ද සංසිදුවා ගෙන වාසය
කරයි.

**ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සි විහරති ආතාපී සම්පජානො
සතිමා විනයෙය්‍ය ලොකෙ අභිජ්ඣාද්‍රෝමනස්සං**

අයං වුච්චති හික්ඛවෙ සම්මාසති

පඤ්ච නිවරණ ධර්ම ආදි ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්ම අනුව බලමින් වාසය කරයි. කෙලෙස් තවන වීර්යයෙන් මනා නුවණින් සහ සිතියෙන් යුතුව, ලෝක නම් වූ ශරීරයෙහි ලෝභය ද දොමිනස ද සංසිඳුවා ගෙන වාසය කරයි.

මහණෙනි, මෙය යහපත් සිතිය යයි කියනු ලැබේ.

කතමො ච භික්ඛවෙ සම්මාසමාධි

**ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු විචිච්චෙව කාමෙහි විචිච්ච
අකුසලෙහි ධර්මෙහි සචිතක්කං සචිචාරං
විවෙකස්සං පිතිසුඛං පඨමං ක්කානං උපසම්පජ්ජ
විහරති**

මහණෙනි, යහපත් සිතේ එකඟ කම යනු කුමක් ද?

මහණෙනි, මේ සසුනෙහි මහණුනෙම පඤ්ච කාමයෙන් වෙන්ව පඤ්චනිවරණ ධර්ම නම් වූ අකුසල් වලින් වෙන් වී විතර්කය හෙවත් අරමුණට සිත නැංවීම සහිත වූ විචාර හෙවත් අරමුණෙහි සිත හැසිර වීම සහිත වූ විවේකයෙන් හටගන්නා වූ, කය සිත පිනවීම නම් වූ ප්‍රීතිය හා සැපය ඇත්තා වූ ප්‍රථමධ්‍යාන, කුසල සිත උපදවා වාසය කරයි.

**විතක්කවිචාරානං වූපසමා අජීඛන්තං සම්පසාදනං
චෙතසො එකොදිභාවං අචිතක්කං අචිචාරං
සමාධිස්සං පිතිසුඛං දුතියං ක්කානං උපසම්පජ්ජ
විහරති**

විතර්ක විචාර දෙකේ සංසිඳුවීම හේතු කොට ගෙන සිත තුළ පැහැදීම කරන්නා වූ සිතෙහි එකඟ කම ඇති කරන්නා වූ විතර්කය නැත්තා වූ විචාරය නැත්තා වූ සමාධියෙන් උපන්නා වූ, සිත කය පිනායාම නැමති ප්‍රීතිය

හා සැපය ඇති දෙවෙනි ධ්‍යාන කුසල සිත උපදවා වාසය කරයි.

පීනියා ව විරාගා උපෙක්ඛකො ව විහරති සතො ව සම්පජානො සුඛඤ්ච කායෙන පටිසංවෙදෙති යං තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකො සතිමා සුඛවිහාරී ති තතියං ක්‍රමානං උපසම්පජීප විහරති

ප්‍රීතියෙහි ද නොඇලීමෙන් මැදහත් ස්වභාවයෙන් යුක්තව සිති ඇතිව මනා නුවණින් යුක්තව වාසය කරයි. කයින් සැපයද විඳි. යම් ධ්‍යානයක් හේතු කොට ගෙන ඒ තුන්වන ධ්‍යානයෙන් යුක්ත වූ පුද්ගලයා මැදහත් සිතින් සිති ඇතිව සැපසේ වාසය කෙරේ යයි බුද්ධාදි ආර්යයෝ කියත් නම් එබඳු වූ තුන්වන ධ්‍යාන කුසල සිත උපදවා වාසය කරයි.

සුඛස්ස ව පහානා දුක්ඛස්ස ව පහානා පුබ්බෙව සොමනස්සද්‍රෝමනස්සානං අත්ථඛිගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ක්‍රමානං උපසම්පජීප විහරති

අයං වුච්චති භික්ඛවෙ සම්මාසමාධි

කායික සැප මෙන්ම දුක ද දුරු කිරීමෙන් මුලින්ම සොම්නස් ද්‍රෝමිනස් දෙක නැතිවීමෙන් දුක්නොවූ සැප නොවූ මැදහත් භාවයෙන් හටගත් සිතියෙන් පිරිසිදු වූ සතර වන ධ්‍යාන කුසල සිත උපදවාගෙන වාසයකරයි.

මහණෙනි මෙය යහපත් සිතේ එකඟ කම යයි කියනු ලැබේ.

ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා අරියසච්චං

මහණෙනි මෙය දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිනී පටිපදා ආයාසී සත්‍යය යයි කියනු ලැබේ.

**ඉති අජීකධන්තං වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති
බහිද්ධා වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති
අජීකධන්තබහිද්ධා වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී
විහරති**

මෙසේ තමා කෙරෙහි පවත්නා චතු සත්‍ය ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි. බාහිර වශයෙන් හෝ පවත්නා චතු සත්‍යය ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි. තමා කෙරෙහි හෝ බාහිර වශයෙන් පවත්නා චතු සත්‍යය ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**සමුදයධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති
වයධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති
සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති**

චතු සත්‍යය ධර්මයන් කෙරෙහි උත්පත්ති ස්වභාවය අනුව බලමින් වාසය කරයි. චතු සත්‍යය ධර්මයන් කෙරෙහි විනාශ වන ස්වභාවය අනුව බලමින් වාසය කරයි. චතු සත්‍යය ධර්මයන් කෙරෙහි උත්පත්ති සහ විනාශ වන ස්වභාවයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

**අත්ථී ධම්මා ති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
හොති යාවද්දෙව ඤාණාමත්තාය පටිස්සතිමත්තාය
අනිස්සිතො ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ
උපාදියති**

ඔහුට චතු සත්‍යය ධර්මයන් ඇත යන සිතිය ඵලඹ සිටී.

ඒ සිතිය හුදෙක් නුවණ දියුණු කිරීම සඳහා ද සිතිය වැඩීම සඳහා ද පවතී. ඔහු තණ්හා දිටිසී දෙකෙන් දුරුව වාසය කරයි. ඔහු ලෝකයෙහි (රූපාදි) කිසිවක් ආත්මාදි වශයෙන් අල්වා නොගනී.

**එවමිපි ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු
ධම්මානුපස්සී විහරති චතුසු අරියස්ථවෙසු**

මහණෙනි මෙසේ ද මහණා තෙම වතුසත්‍යය ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්මයන් අනුව බලමින් වාසය කරයි.

සූත්‍ර පරිසමාප්තිය

යො හි කොච් භික්ඛවෙ ඉමෙ චත්තාරො
සතිපට්ඨානෙ එවං භාවෙය්‍ය සත්තවස්සානි තස්ස
ද්විත්තං ඵලානං අඤ්ඤාතරං ඵලං පාටිකඛිඛං
දිට්ඨෙව ධම්මෙ අඤ්ඤා සති වා උපාදිසෙසෙ
අනාගාමිනා

මහණෙනි යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් සත් අවුරුද්දක් භාවනා කරන්නේ නම් ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම්

මෙලොව දී ම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

**තිට්ඨන්තු භික්ඛවෙ සත්තවස්සානි යො හි කොච්ඡි
භික්ඛවෙ ඉමෙ චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ එවං
භාවෙය්‍ය ඡ වස්සානි තස්ස ද්වින්නං ඵලානං
අඤ්ඤාතරං ඵලං පාටිකඛ්ඛං දිට්ඨෙව ධම්මෙ
අඤ්ඤා සති වා උපාදිසෙසෙ අනාගාමිනා**

මහණෙනි, සත් අවුරුද්දක් නිබ්බේවා මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් සාවුරුද්දක් භාවනා කරන්නේ නම්, ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොව දී ම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

**තිට්ඨන්තු භික්ඛවෙ ඡ වස්සානි යො හි කොච්ඡි
භික්ඛවෙ ඉමෙ චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ එවං
භාවෙය්‍ය පඤ්ච වස්සානි තස්ස ද්වින්නං ඵලානං
අඤ්ඤාතරං ඵලං පාටිකඛ්ඛං දිට්ඨෙව ධම්මෙ
අඤ්ඤා සති වා උපාදිසෙසෙ අනාගාමිනා**

මහණෙනි, සය අවුරුද්දක් නිබ්බේවා මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් පස් අවුරුද්දක් භාවනා කරන්නේ නම්, ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොව දී ම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

නිරිතීන්තු හික්කවෙ පඤ්ච වස්සානි යො හි කොචි
හික්කවෙ ඉමෙ චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ එවං
භාවෙය්‍ය චත්තාරි වස්සානි තස්ස ද්වින්නං ඵලානං
අඤ්ඤාතරං ඵලං පාරිකඛ්ඛං දිට්ඨෙව ධම්මෙ
අඤ්ඤා සති වා උපාදිසෙසෙ අනාගාමිනා

මහණෙනි, පස් අවුරුද්දක් තිබියේවා මහණෙනි, යම්
කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද
ක්‍රමයෙන් සතර අවුරුද්දක් භාවනා කරන්නේ නම්, ඔහුට
ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොව
දී ම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම
ඉතිරිව ඇති කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන
දෙකයි.

නිරිතීන්තු හික්කවෙ චත්තාරි වස්සානි යො හි කොචි
හික්කවෙ ඉමෙ චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ එවං
භාවෙය්‍ය තිණි වස්සානි තස්ස ද්වින්නං ඵලානං
අඤ්ඤාතරං ඵලං පාරිකඛ්ඛං දිට්ඨෙව ධම්මෙ
අඤ්ඤා සති වා උපාදිසෙසෙ අනාගාමිනා

මහණෙනි, සතර අවුරුද්දක් තිබියේවා මහණෙනි, යම්
කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද
ක්‍රමයෙන් තුන් අවුරුද්දක් භාවනා කරන්නේ නම්, ඔහුට
ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොව
දී ම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම
ඉතිරිව ඇති කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන
දෙකයි.

නිරිතීන්තු හික්කවෙ තිණි වස්සානි යො හි කොචි
හික්කවෙ ඉමෙ චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ එවං

**භාවෙය්‍ය ද්වේ වස්සානි තස්ස ද්වින්නං ඵලානං
අඤ්ඤාතරං ඵලං පාටිකඛිඛං දිට්ඨෙව ධම්මෙ
අඤ්ඤා සති වා උපාදිසෙසෙ අනාගාමිනා**

මහණෙනි, තුන් අවුරුද්දක් තිබියේවා මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් දැවුරුද්දක් භාවනා කරන්නේ නම්, ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොව දී ම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

**තිට්ඨන්තු භික්ඛවෙ ද්වේ වස්සානි යො හි කොච්ඡි
භික්ඛවෙ ඉමෙ චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ ඵලං
භාවෙය්‍ය එක වස්සං තස්ස ද්වින්නං ඵලානං
අඤ්ඤාතරං ඵලං පාටිකඛිඛං දිට්ඨෙව ධම්මෙ
අඤ්ඤා සති වා උපාදිසෙසෙ අනාගාමිනා**

මහණෙනි, දැවුරුද්දක් තිබියේවා මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් එක් අවුරුද්දක් භාවනා කරන්නේ නම්, ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොව දී ම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

**තිට්ඨන්තු භික්ඛවෙ එකං වස්සං යො හි කොච්ඡි
භික්ඛවෙ ඉමෙ චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ ඵලං
භාවෙය්‍ය සත්ත මාසානි තස්ස ද්වින්නං ඵලානං
අඤ්ඤාතරං ඵලං පාටිකඛිඛං දිට්ඨෙව ධම්මෙ
අඤ්ඤා සති වා උපාදිසෙසෙ අනාගාමිනා**

මහණෙනි, එක් අවුරුද්දක් තිබියේවා මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් සත් මසක් භාවනා කරන්නේ නම්, ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොව දී ම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

**තිට්ඨන්තු භික්ඛවෙ සත්ත මාසානි යො හි කොච්ඡි
භික්ඛවෙ ඉමෙ චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ එවං
භාවෙය්‍ය ජ මාසානි තස්ස ද්වින්නං ඵලානං
අඤ්ඤාතරං ඵලං පාටිකඛිඛං දිට්ඨෙව ධම්මෙ
අඤ්ඤා සති වා උපාදිසෙසෙ අනාගාමිනා**

මහණෙනි, සත් මසක් තිබියේවා මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් සය මසක් භාවනා කරන්නේ නම්, ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොව දී ම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

**තිට්ඨන්තු භික්ඛවෙ ජ මාසානි යො හි කොච්ඡි
භික්ඛවෙ ඉමෙ චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ එවං
භාවෙය්‍ය පඤ්ච මාසානි තස්ස ද්වින්නං ඵලානං
අඤ්ඤාතරං ඵලං පාටිකඛිඛං දිට්ඨෙව ධම්මෙ
අඤ්ඤා සති වා උපාදිසෙසෙ අනාගාමිනා**

මහණෙනි, සය මාසයක් තිබියේවා මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් පස් මසක් භාවනා කරන්නේ නම්, ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොව දී ම රහත්

භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

තිට්ඨන්තු භික්ඛවෙ පඤ්ච මාසානි යො හි කොච්ඡි භික්ඛවෙ ඉමෙ චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ එවං භාවෙය්‍ය චත්තාරි මාසානි තස්ස ද්වින්නං ඵලානං අඤ්ඤාතරං ඵලං පාටිකඛ්ඛං දිට්ඨෙව ධම්මෙ අඤ්ඤා සති වා උපාදිසෙසෙ අනාගාමිනා

මහණෙනි, පස් මසක් තිබියේවා මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් සිටි මසක් භාවනා කරන්නේ නම්, ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොව දී ම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

තිට්ඨන්තු භික්ඛවෙ චත්තාරි මාසානි යො හි කොච්ඡි භික්ඛවෙ ඉමෙ චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ එවං භාවෙය්‍ය තිණි මාසානි තස්ස ද්වින්නං ඵලානං අඤ්ඤාතරං ඵලං පාටිකඛ්ඛං දිට්ඨෙව ධම්මෙ අඤ්ඤා සති වා උපාදිසෙසෙ අනාගාමිනා

මහණෙනි, සිව් මසක් තිබියේවා මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් තුන් මසක් භාවනා කරන්නේ නම්, ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක් බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොව දී ම රහත් භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

තිරිඨන්තු භික්ඛවෙ තිණි මාසානි යො හි කොච්ඡි
භික්ඛවෙ ඉමෙ චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ එවං
භාවෙය්‍ය ද්වේ මාසානි තස්ස ද්වින්නං ඵලානං
අඤ්ඤාතරං එලං පාටිකඛ්ඛං දිට්ඨෙව ධම්මෙ
අඤ්ඤා සති වා උපාදිසෙසෙ අනාගාමිනා

මහණෙනි, තුන් මසක් තිබියේවා මහණෙනි, යම් කිසිවෙක්
මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් දෙමසක්
භාවනා කරන්නේ නම්, ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක්
බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොව දී ම රහත්
භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති
කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

තිරිඨන්තු භික්ඛවෙ ද්වේ මාසානි යො හි කොච්ඡි
භික්ඛවෙ ඉමෙ චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ එවං
භාවෙය්‍ය ඒකං මාසං තස්ස ද්වින්නං ඵලානං
අඤ්ඤාතරං එලං පාටිකඛ්ඛං දිට්ඨෙව ධම්මෙ
අඤ්ඤා සති වා උපාදිසෙසෙ අනාගාමිනා

මහණෙනි, දෙමසක් තිබියේවා මහණෙනි, යම් කිසිවෙක් මේ
සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් එක් මසක්
භාවනා කරන්නේ නම්, ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක්
බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොව දී ම රහත්
භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති
කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

තිරිඨන්තු භික්ඛවෙ මාසෝ යො හි කොච්ඡි භික්ඛවෙ
ඉමෙ චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ එවං භාවෙය්‍ය
අද්ධමාසං තස්ස ද්වින්නං ඵලානං අඤ්ඤාතරං

**එලං පාරිකඩ්ඛං දිට්ඨෙව ධම්මෙ අඤ්ඤා සති වා
උපාදිසෙසෙ අනාගාමිනා**

මහණෙනි, එක් මසක් තිබියේවා මහණෙනි, යම් කිසිවෙක්
මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් අඩ
මසක් භාවනා කරන්නේ නම්, ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක්
බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොව දී ම රහත්
භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති
කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

**තිට්ඨන්තු භික්ඛවෙ අද්ධමාසෝ යො හි කොච්ඡි
භික්ඛවෙ ඉමෙ චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ එවං
භාවෙය්‍ය සත්තාහං තස්ස ද්වින්නං ඵලානං
අඤ්ඤාතරං එලං පාරිකඩ්ඛං දිට්ඨෙව ධම්මෙ
අඤ්ඤා සති වා උපාදිසෙසෙ අනාගාමිනා**

මහණෙනි, අඩ මසක් තිබියේවා මහණෙනි, යම් කිසිවෙක්
මේ සතර සතිපට්ඨාන මෙසේ දක්වන ලද ක්‍රමයෙන් සත්
දිනක් භාවනා කරන්නේ නම්, ඔහුට ප්‍රතිඵල දෙකක්
බලාපොරොත්තු විය හැක. එනම් මෙලොව දී ම රහත්
භාවයට පැමිණීම හෝ නැවත සසර ඉපදීම ඉතිරිව ඇති
කල්හි අනාගාමි මාර්ගයට පැමිණීම හෝ යන දෙකයි.

**එකායනො අයං භික්ඛවෙ මග්ගො සත්තානං
විසුද්ධියා සොකපරිද්දවානං සමතික්කමාය
දුක්ඛද්‍රෝමනස්සානං අත්ථඛිගමාය ඤායස්ස
අධිගමාය නිබ්බානස්ස සච්ඡිකිරියාය යදිදං
චත්තාරො සතිපට්ඨානා**

මහණෙනි, මේ සතර සතිපට්ඨාන කෙනෙක් වේ ද මේ මාර්ගය
සත්වයන්ගේ පිරිසිදුවීම සඳහාද, ශෝකය හා වැළපීම

ඉක්මවීම සඳහා ද, දුක් දොමනස් පහ කිරීම සඳහා ද, න්‍යාය නම් වූ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය අවබෝධ කිරීම සඳහා ද, නිවන අවබෝධ කිරීම සඳහා ද, එකම මාර්ගය වේ.

ඉති යං තං චුත්තං ඉදමෙතං පටිච්ච චුත්තන්ති

**ඉදමචොච හගවා අත්තමනා තෙ භික්ඛු හගවතො
භාසිතං අභිනන්දන්ති**

මෙසේ යම් කාරණයක් වදාරන ලද්දේ නම් ඒ මේ කාරණය පිණිස හෙවත් බුද්ධ ශාසනයෙහි නෛය්‍යාණිකත්වය (සත්වයා නිවනට පමුණුවන බව) පිණිස වදාරන ලදී.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ සතිපට්ඨාන සූත්‍ර දේශනාව වදාළ සේක. සතුව සිත් ඇත්තා වූ ඒ භික්ෂූහු බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දේශනාවට විශේෂයෙන් සතුවූ වුවා හුය.

සාධු සාධු සාධු

එතේන සච්ච වජ්ජේන සොත්ථී තේ හොතු සබ්බදා

මේ සත්‍යයෙහි ආනුභාවයෙන් ඔබට සදා යහපතක් ම වේවා.

පූජ්‍ය චේරගොඩ සාරද
නායක මහා ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ

පූජ්‍ය චේරගොඩ සාරද නාහිමියන් ගේ පාලි සජ්ඣායනා
ශ්‍රවණයට යුටුබ් (youtube) නාලිකාවට ප්‍රවේශ වන්න

[https://www.youtube.com/channel/UC3qCmfeXF7Z
Ae Tbjk6mLgg](https://www.youtube.com/channel/UC3qCmfeXF7ZAeTbjk6mLgg)

[https://www.youtube.com/channel/UCJcRYIZm Tov
BsMppjC3-g](https://www.youtube.com/channel/UCJcRYIZmTovBsMppjC3-g)

Via Sound Cloud

<https://soundcloud.com/user-155125146>

පූජ්‍ය වේරගොඩ සාරද නාහිමියන් විසින් සම්පාදනය කරන ලද පොත් පත් කියවීමට සහ පාලි සජ්ඣායනා ශ්‍රවණයට පහත සබැඳියාවන්ට ප්‍රවේශ වන්න.

https://archive.org/details/@ven_weragoda_sarada or the QR Code.

සුභ දේශනාව පාලි භාෂාවෙන්

සහ පාලි / සිංහල භාෂා වලින්

ඇසීමට QR කේතය ස්කෑන් කරන්න

සිංහප්පුරු බෞද්ධ භාවනා මධ්‍යස්ථානය,

නොම්මර 1, ජලන් මස් පුරේ,

සිංහප්පුරුව 128607

වෙලි +65 67783330 +65 94656570

weragodas1941@gmail.com